

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Valmistuneiden opiskelijoiden näkemyksiä P2P- koulutuksen valmistavuudesta työelämään

Niemi, Juha
Suominen, Annika

2014 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila

Valmistuneiden opiskelijoiden näkemyksiä P2P-koulutuksen valmistavuudesta työelämään

Niemi, Juha
Suominen, Annika
Liiketalous
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2014

Juha Niemi ja Annika Suominen

Valmistuneiden opiskelijoiden näkemyksiä P2P-koulutuksen valmistavuudesta työelämään
Vuosi 2014 Sivumäärä 51

Tämä opinnäytetyö käsittelee Laurea-ammattikorkeakoulun Tikkurilan yksikön liiketalouden Peer to Peer -koulutuksen antamia valmiuksia. Opinnäytetyön tutkimuksen tarkastelun alla oleva liiketalouden P2P-koulutus on projekti- ja vertaisoppimisen sekä LbD-toimintamallin periaatteita yhdistävä koulutus, josta valmistetaan liiketalouden projektijohtamisen tradenomeiksi. P2P-koulutus pyrkii vastaamaan muuttuvan työelämän tarpeisiin integroimalla opetuksen ja oppimisen aitoihin työelämän tilanteisiin. Projekti- ja vertaisoppimisen sekä LbD-toimintamallin periaatteiden mukaisesti läheisessä yhteistyössä työelämän kanssa toimiminen valmistaa opiskelijoita parhaiten työelämään.

Opinnäytetyötä varten tehtyyn laadulliseen tutkimukseen haastateltiin P2P -koulutuksesta valmistuneita jo työelämään siirtyneitä opiskelijoita. Aineisto kerättiin haastattelemalla seitsemää valmistunutta opiskelijaa sähköpostitse. Haastattelukysymykset pohjautuivat Laurea-ammattikorkeakoulussa sovellettavan LbD-toimintamallin pedagogiseen pohjaan, liiketalouden P2P-koulutuksen opetussuunnitelmaan sekä opinnäytetyön tekijöiden omiin kokemuksiin koulutuksessa opiskelusta.

Haastatteluista saaduissa vastauksissa oli hajontaa P2P-koulutuksen räätälöitävyyden ja yksilöllisten oppimiskokemusten vuoksi. Tutkimuksessa käy kuitenkin ilmi, että esimerkiksi taloushallinnon vahvempaa substanssiosaamista toivottaisiin osaksi P2P-koulutusta. Koulutuksen avulla saatuihin kokemuksiin ryhmätyöskentelystä oltiin tyytyväisiä ja niiden katsottiin olevan hyödyksi myös työelämään siirryttäessä. Jaetun tiedon periaate, joka sisältyy tärkeänä osana vertais- ja projektioppimiseen, ei tutkimukseen osallistuneiden mielestä liiketalouden P2P-koulutuksessa toteutunut. Tämän myötä koulutuksen ei myöskään katsottu antavan riittävän vahvaa teoreettista pohjaa saadulle osaamiselle. Koulutuksen aikana saadut työelämäkontaktit eivät olleet edesauttaneet vastaajien työllistymistä, vaikkakin verkostoituminen katsottiin yleisesti positiiviseksi osaksi koulutusta.

Valmistuneiden opiskelijoiden työelämässä saamat kokemukset, kehittyvän työelämän vaatimukset sekä tutkimuksen tulokset yhdistämällä voidaan koulutusta tulevaisuudessa kehittää yhtä enemmän suuntaan, jossa se vastaa paremmin työelämän vaatimuksia. Jatkotutkimuksena nyt tehdyille tutkimukselle voitaisiin harkita P2P-koulutuksesta valmistuneiden opiskelijoiden työelämävalmiuksien tutkimista työelämän ja työnantajien näkökulmasta.

Juha Niemi and Annika Suominen

Views of Graduates on how the Peer to Peer Business Administration Programme prepares Students for the Labour Market

Year	2014	Pages	51
------	------	-------	----

This thesis deals with the readiness for the labour market of graduates of the P2P business administration programme in the Tikkurila unit of Laurea University of Applied Sciences. The P2P business management programme that is being researched in the thesis combines the principles of project based learning, peer learning and the Learning by Developing (LbD) operating model. Graduates of this programme become Bachelors of Business Administration. The P2P training responds to the changing needs of the labor market through the integration of teaching and learning in real life situations. In line with the principles of project based learning, peer learning, the LbD operating model and by working in close co-operation with employers to best prepare students for the world of work.

For the qualitative research conducted for the thesis, graduate students of the P2P business administration programme who had moved on to the labour market, were interviewed. The data was collected by interviewing seven graduates by email. The questions in the interview were based on the pedagogical principles of the LbD operating model that is applied at Laurea University of Applied Sciences, the curriculum of the P2P business administration programme and the experiences of the researchers of the thesis who are studying under the programme.

The interview responses varied greatly because of the adaptability of the programme as well as those of the individuals' learning experiences. However, the research showed that, for example more solid content knowledge of accounting is considered necessary. The respondents were content with their group working experiences gained during the studies, and they were viewed as beneficial when moving on to labour market. Shared knowledge, that is an important part of project based learning and peer learning did not occur during the studies according to the subjects. Because of this, the theoretical basis provided by the programme was not viewed as being sufficient enough. The labour market contacts gained during the programme had not helped the respondents in their employment, although networking was generally perceived as a positive aspect of the programme.

In future, the programme can be developed to match the criteria of the evolving labour market demands as well as the results of the research by combining the experiences of the graduate students, to develop more and more in the direction which meets the needs of the professional requirements. Further research could be done by researching the readiness of the graduates in the employers' point of view.

Keywords: P2P business management, working life, graduates, experiences, labour market

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Laurea-ammattikorkeakoulu	7
	2.1 Learning by Developing (LbD)-toimintamalli	7
	2.2 LbD-toimintamalli opiskelijan näkökulmasta	8
	2.3 P2P-koulutuksen sisältö	10
3	P2P-koulutuksen pedagoginen tausta ja käytännön toteutus	14
	3.1 Projektimuotoinen oppiminen	14
	3.2 Vertaisoppiminen.....	16
	3.3 Tiedon jakaminen	17
	3.4 P2P-koulutuksen käytännön toteutus Laurean Tikkurilan yksikössä.....	18
	3.4.1 Projektin muodostuminen	18
	3.4.2 Oppimisprojektin kulku	19
	3.4.3 Oppiminen	20
4	Opiskelijoiden työllistyminen	21
	4.1 Tradenomin tutkinto.....	22
	4.2 Tradenomit työelämässä.....	22
5	Tutkimus.....	24
	5.1 Tutkimuksen tarkoitus.....	24
	5.2 Tutkimuksen rajaus	25
	5.3 Tutkimuksen tavoitteet	25
	5.4 Tutkimuksen menetelmät	26
	5.5 Tutkimuksen luotettavuus	27
	5.6 Tulokset.....	28
	5.6.1 Taloushallinnon ja kielten opetus	28
	5.6.2 Ryhmätyötaidot.....	29
	5.6.3 Käsitteet teoreettisesta osaamisesta.....	30
	5.6.4 Tiedon jakaminen	30
	5.6.5 Työelämäkontaktit	31
6	Kehitysehdotukset	32
	Lähteet	35
	Kuvat	38
	Taulukot	39
	Liitteet.....	40

1 Johdanto

Laurea-ammattikorkeakoulun Tikkurilan yksikössä aloitettiin vuoden 2011 alusta kouluttamaan projektijohtamisen tradenomeja LbD- ja Peer to Peer-toimintamallien mukaisesti. Oppiminen Peer to Peer (myöhemmin P2P)-linjalla tapahtuu pääasiassa siten, että opiskelijat ovat mukana oikeissa työelämän projekteissa ja saavat oppinsa käytännön kautta. Esimerkiksi kielten opinnot suoritetaan kuitenkin perinteisen opetustyylin mukaisesti. Nimensä mukaisesti P2P-koulutuksessa vertaisoppimisella on suuri rooli, minkä johdosta lähes kaikki projektit toteutetaan ryhmissä. Vertaisoppimisen hengessä myös opettaja-opiskelija ajatusmallia pyritään välttämään: sen sijaan eri tahoista puhutaan kollegoina. P2P-linjalla opiskelijat tekevät tiiviisti yhteistyötä työelämän kanssa ja luovat verkostoja koko opiskeluajan, minkä koetaan lisäävän opiskelijan työllistymismahdollisuuksia.

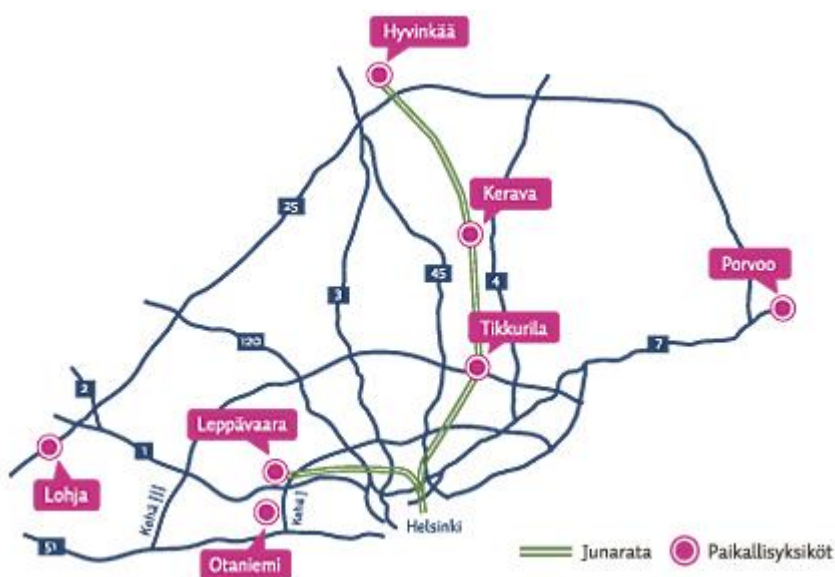
P2P-koulutuksen mukainen tapa kouluttaa osaajia työelämään on uusi suhteessa perinteiseen luentomalliseen opetukseen. Tämän takia nähtiin tarpeelliseksi tutkia valmistuneiden opiskelijoiden kokemuksia siitä, miten he kokevat koulutuksen valmistaneen heitä työelämään. Opinnäytetyön tekijät ovat itse opiskelleet P2P-linjalla, joten henkilökohtainen kiinnostus asian selvittämiseen oli myös aihevalinnan taustalla. Kvalitatiiviseen tutkimukseen valmistuneiden opiskelijoiden mielipiteistä P2P-linjan tarjoamista työelämävalmiuksista haastateltiin seitsemää koulutusohjelmasta valmistunutta opiskelijaa. Haastattelu suoritettiin sähköpostitse. Haastattelu laadittiin pääosin Laurea-ammattikorkeakoulun liiketalouden P2P-koulutusohjelman opetussuunnitelman sekä LbD- toimintamallin pohjalta.

Tutkimuksesta saatuja tuloksia toivotaan voitavan hyödyntää P2P-koulutuksen ja sen opetuskäytäntöjen kehittämisessä. Opinnäytetyön tekijät uskovat, että näinkin uudella toimintamallilla on varmasti vielä potentiaalia kehittyä entistä paremmin projektimuotoisemmaksi muuttuvan työelämän haasteisiin vastaavaksi koulutukseksi. Valmistuneiden opiskelijoiden kokemukset saamastaan osaamisesta ovat avainasemassa kehittämistoimenpiteitä suunniteltaessa.

Tämän opinnäytetyön ensimmäisessä osassa esitellään Laurea-ammattikorkeakoulua sekä LbD- ja Peer to Peer - menetelmiä. Toisessa osiossa perehdytään Peer to Peer- mallin taustalla olevaan pedagogiikkaan ja kuvataan kuinka Peer to Peer-mallia toteutetaan Laurea-ammattikorkeakoulun Tikkurilan yksikössä. Kolmannessa osiossa käsitellään tradenomien työllistymistä ja työelämän odotuksia valmiilta tradenomilta. Opinnäytetyön viimeisessä osiossa esitellään tutkimuksesta saadut tulokset ja esitetään saatujen tulosten pohjalta kehitysehdotuksia.

2 Laurea-ammattikorkeakoulu

Laurea-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, joka on perustettu alun perin vuonna 1992 Espoon-Vantaan-ammattikorkeakoulun nimellä. Nimi vaihtui vuonna 2001 nykyiseen muotoonsa. Laurea-ammattikorkeakoululla on yhteensä seitsemän yksikköä, jotka sijoittuvat eri puolille Uuttamaata (Kuva 1). Näissä seitsemässä yksikössä toimii 16 eri koulutusohjelmaa, joissa opiskelee yhteensä noin 7700 opiskelijaa. Laurea-ammattikorkeakoulu on valittu useaan kertaan riippumattoman Korkeakoulujen arviointineuvoston laatuysiköksi, viimeisimmän kerran vuonna 2012. (Laurea-Ammattikorkeakoulu 2014a.)

Kuva 1: Laurea-ammattikorkeakoulun yksiköt Uudellamaalla (Laurea-ammattikorkeakoulu 2014a.)

2.1 Learning by Developing (LbD)-toimintamalli

Ammattikorkeakoulujen aseman Suomen korkeakoulukentässä määrittelevä ammattikorkeakoululaki linjaa jo osaltaan ammattikorkeakoulujen aseman lähelle työelämää. Ammattikorkeakoululaissa sanotaan, että ”ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin, tukea yksilön ammatillista kasvua ja harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa.” (Ammattikorkeakoululaki, 2009). Tämän lain vaatiman työelämän kehittämisen tehtävän johdosta opiskelu ammattikorkeakoulussa on vahvasti käytännönläheistä ja työelämään sidottua.

Laurea-ammattikorkeakoulussa tätä lain vaatimaa tehtävää varten on kehitetty 2000-luvulla kehittämällä oppimisen toimintamalli, eli Learning by Developing. Learning by Developing (LbD) -toimintamallissa opiskelijat suorittavat opintojaan, opinnäytetyötä myöten, aidoissa työelämän tilanteissa ja näin kehittävät omaa ammatillista osaamistaan. Opiskelijoiden ammatillisen kehityksen lisäksi tiiviillä vuorovaikutuksella työelämän kanssa saadaan kehitettyä vastavuoroisesti myös työelämää. (Laurea 2007, 7)

LbD-toimintamallin pedagogiset juuret ovat tutkivassa oppimisessa ja Deweyn pragmatismissa. Tutkivan oppimisen periaatteiden mukaan oppiminen on tutkimusprosessi, joka tähtää määrätietoisesti kohdattujen teoreettisten ongelmien sekä käytännön ongelmien ratkaisuun, sen sijaan että uuden oppimista tapahtuisi vain teoreettisella tasolla. Yhtenä tutkivan oppimisen kulmakivenä ovat myös käytäntöyhteisöt, pienet ryhmät, joissa yhteisesti toteutussa projektissa sovitaan asioita keskenään ja otetaan vastuuta projektista, mikä edesauttaa asiantuntijuuden välittymistä. (Rauhala 2006, 8-10).

Deweyn pragmatismien perustavana ajatuksena on se, että oppimista tapahtuu koko koulutuksen prosessin aikana, eikä vain päämäärän saavuttamisen kautta. Deweyn pragmatismien mukaan ammattikorkeakoulun tulisi siis olla mahdollisimman lähellä olemassa olevaa elämää. Koulu epäonnistuu perinteisesti siinä, että sieltä saadulle tiedolle on käyttöä vasta kaukaisessa tulevaisuudessa, sen sijaan että tiedon käyttötarkoitukset olisivat selvät jo alusta lähtien. (Rauhala 2006, 9-11).

Näiden kahden suuntauksen lisäksi LbD yhdistää myös kaksi ammattikorkeakoulupedagogiikan perinteistä suuntausta, ammattikasvatuksen (learning) ja tutkimuksellisuuteen pohjautuvan korkeakouluopetuksen (developing). Nämä kaksi suuntausta yhdistämällä saadaan toimintamalli, jossa lähtökohtana on työelämän kehittäminen pelkästään työelämässä toimimisen sijaan. (Rauhala 2006, 13).

2.2 LbD-toimintamalli opiskelijan näkökulmasta

LbD-toimintamalli tähtää opiskelijan osaamisen kehittämiseen mahdollisimman realistisissa työelämän tilanteissa. Psykologi Kevin Dunbarin (2001, 2) mukaan ihmiset kykenevät paremmin luomaan korkeatasoisia osaamisen miellelyhtymiä toimiessaan aitojen ongelmien parissa. Toisaalta taas, toimiessaan keinotekoisien ja keksittyjen ongelmien parissa ihmiset kykenevät luomaan vain keinotekoisia ja heikompi tasoisia osaamisen miellelyhtymiä. Tämän johdosta LbD tähtää juuri autenttisten tutkimus- ja kehittämisprojektien myötä uudenlaisen osaamisen synnyttämiseen. LbD-toimintamallissa opiskelijan rooli oppijana tutkimus- ja kehityshankkeissa on olla tasavertainen toimija ja yhteistyökumppani. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2007,

12.) Opiskelijan roolin kehittyminen pelkästä toimijasta aktiiviseksi kehittäjäksi nähdään LbD-toimintamallissa neliportaisen ammatillisen kasvuprosessin kautta (Kuva 2.)

Kuva 2: Ammatillinen kasvuprosessi (Laurea-ammattikorkeakoulu 2007, 13)

Ammatillinen kasvu nähdään osana elinikäisen oppimisen prosessia, jossa suuressa roolissa ovat opiskelijan omat luonteenpiirteet, aktiivisuus, asenne ja motivaatio. Opiskelijan kehittäessä omaa osaamistaan ammattikorkeakoulututkinnon aikana, syntyy samalla perusta jatkuvalle oppimiselle sekä asiantuntijuudelle ja työelämässä vaadittu osaaminen kehittyy. Aidoissa työelämän kehittämisprojekteissa opiskelija pääsee jo opiskeluaikanaan kehittämään ja muuttamaan työelämän käytänteitä ja toimintamalleja ja sitä kautta ottaa aktiivista asiantuntijaroolia. Työelämää kehitettäessä syntyy myös uutta osaamista, ja opiskelijan päästessä toimimaan vastuullisessa roolissa, myös hänen itseohjautuvuutensa kasvaa (Laurea-ammattikorkeakoulu 2007, 12).

Tärkeässä roolissa opiskelijan kannalta osana LbD-toimintamallia on opiskelijakollegoilta ja opetusyhteisöltä, opettajilta ja organisaatiolta sekä työelämän edustajilta saatu tuki ja ohjaus. Tutkimus- ja kehittämishankkeissa oppimisen ja uuden kehittämisen tukeminen perustuu jaetun asiantuntijuuden ja osallistavan ohjauksen periaatteisiin (Laurea-ammattikorkeakoulu 2007, 2). Opettajan roolina työelämän kehittämisprosessissa on toimia ohjaajana ja valmentajana. Opiskelijakollegoilta ja työelämältä saadun vertaistuen ja ohjauksen merkitys korostuu. Kokeneemilta opiskelijakollegoilta saadun ohjaamisen myötä eritaustaisten oppijoiden erityisasiantuntijuus pääsee esille. Työelämän edustajilta saatu ohjaus puolestaan konkretisoi opiskelijalle työelämässä käytössä olevat prosessit ja toimintatavat ja tuo työelämässä olevan tiedon myös opiskelijan saatavilla. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2007, 12-13.)

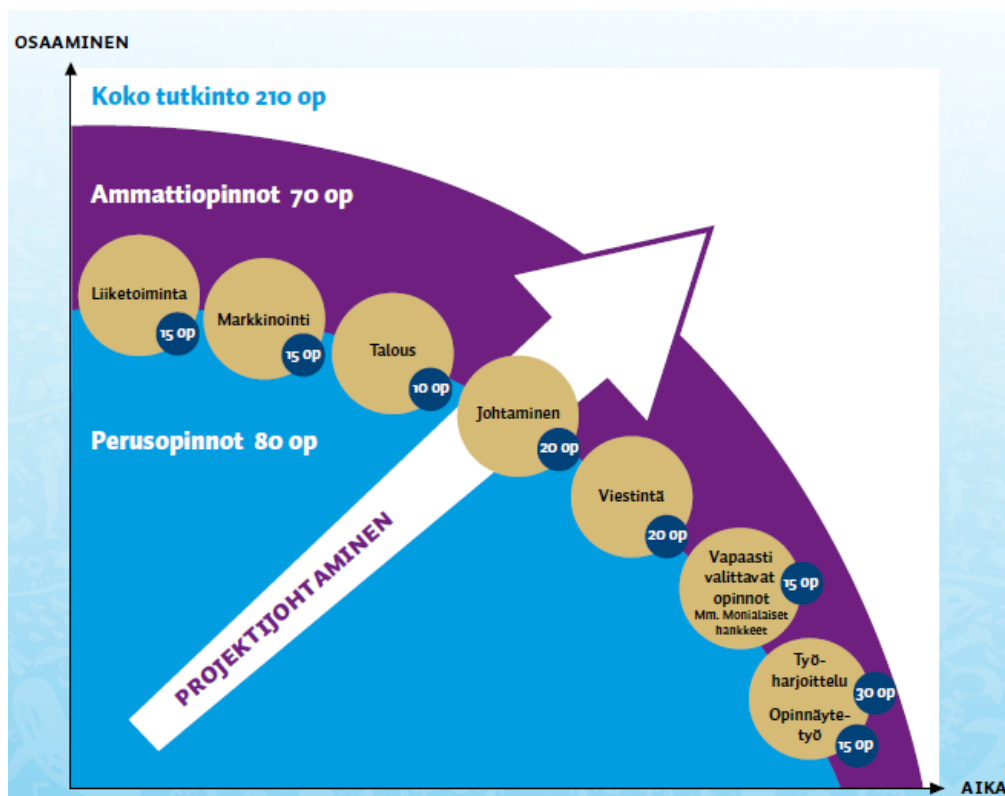
2.3 P2P-koulutuksen sisältö

Laurea-ammattikorkeakoulussa on kymmenen suomenkielistä ja kuusi englanninkielistä koulutusta. Suomenkielisiä koulutuksia ovat liiketalous, palveluliiketoiminta, hoitotyö (johon kuuluvat sekä sairaanhoito että terveydenhoito), fysioterapia, kauneudenhoitoala, rikosseuraamusala, sosiaaliala, tietojenkäsittely sekä turvallisuusala (Laurea-ammattikorkeakoulu 2014b.) Liiketaloutta opiskellaan Laurean eri yksiköissä erilaisissa projektioppimis- ja kehittämisympäristöissä, joita ovat Otaniemen Laurean Business Ventures, Leppävaaran Laurea SID, Lohjan Yrityslabra sekä Tikkurilan ja Hyvinkään P2P (Laurea-ammattikorkeakoulu 2014c.)

Liiketalouden P2P-koulutus on ollut osa Laurea-ammattikorkeakoulun koulutustarjontaa vuodesta 2008, jolloin se otettiin käyttöön Hyvinkään ja Keravan yksiköissä. Vuoden 2011 P2P liiketalouden koulutusohjelman toiminta Keravalla siirrettiin Tikkurilan yksikköön. Vuosittain opintonsa Laurean liiketalouden eri koulutuksissa aloittaa noin 500 opiskelijaa, joista Peer To Peer liiketalouden koulutuksessa 120 opiskelijaa, 40 Tikkurilassa ja 80 Hyvinkäällä. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2013 & Laurea-ammattikorkeakoulu 2014a.)

Laurea-ammattikorkeakoulun molempien P2P liiketalouden koulutusohjelmien pohjana käytetään samaa opetussuunnitelmaa, jossa eritellään liiketoimintakompetenseiksi vahva liiketoiminnan yleisosaaminen, kyky osata hahmottaa toimintaympäristön rakenteita, kyky analysoida ja hyödyntää muutosvoimia sekä kehittää organisaatioiden avaintoimintoja ja prosesseja. Lisäksi liiketoimintakompetenseiksi listataan tuotteistamisen ja kaupallistamisen hallinta, asiakaskumppanuus- ja yrittäjyysosaaminen sekä vastuullisen liiketoiminnan johtamisen periaatteet. (Laurea-ammattikorkeakoulu 2011.)

Liiketalouden peer-to-peer koulutusohjelmassa opinnot jaetaan perusopintoihin, ammattiopintoihin, vapaavalintaisiin opintoihin, harjoitteluun sekä opinnäytetyöhön (Laurea ammattikorkeakoulu 2011.) (Kuva 3)

Kuva 3: Liiketoiminnan koulutusohjelman sisältö

Perusopintojen laajuus on 80 opintopistettä ja ne koostuvat viidestä eri teemasta: liiketoiminta, viestintä, johtaminen, markkinointi ja taloushallinto. Perusopinnot ovat kaikille pakollisia opintoja ja niiden sisältö on suurilta osin ohjaavien opettajien ennalta määrittelemä. Perusopintojen tarkoituksena on tutustuttaa opiskelija liiketoiminnan käytäntöihin ja prosesseihin sekä kehittää opiskelijan taitoa analysoida ja kehittää liiketoimintaa. (Laurea ammattikorkeakoulu 2011.)

Ammattiopintojen laajuus on 70 opintopistettä ja niiden puitteissa opiskelijan on tarkoitus kehittää omien tavoitteidensa mukaisesti osaamistaan kahdessa viidestä aiemmin mainitusta teemasta siten, että kahdesta teemasta hänelle kertyy vähintään 20 opintopistettä ja maksimissaan 2x 35 opintopistettä. Ammattiopintojen aikana opiskelijan on tarkoitus kehittää ja hyödyntää perusopintojensa aikana luomaansa osaamista sekä yhteistyöverkostoaan. Ammattiopintojen aikana myös opiskelijan oma vastuu opintojen etenemisestä ja projektihankinnasta korostuu perusopintoihin verrattuna. (Laurea ammattikorkeakoulu 2011.)

Vapaasti valittavien opintojen laajuus on 15 opintopistettä. Vapaasti valittavat opinnot voivat olla joko liiketalouden koulutusohjelman opintoja tai vaihtoehtoisesti mitä tahansa muita Laurea-ammattikorkeakoulussa opetettavia opintoja. (Laurea ammattikorkeakoulu 2011.)

Opinnäytetyön ja kahden tutkintoon sisältyvän harjoittelun laajuus on kunkin 15 opintopistettä ja niiden sisällön saa opiskelija vapaasti päättää itse, kuitenkin siten että niiden on tuettava ja syvennettävä aiemmin koulutuksen aikana opittuja tietoja ja taitoja. Opinnäytetyö toteutetaan useimmiten toimeksiantona yritykselle ja sen tarkoituksena on kehittää yrityksen toimintaa ja organisaatiota. (Laurea ammattikorkeakoulu 2011.)

Kaikille pakolliset 80 opintopisteen laajuiset perusopinnot luovat siis pohjan P2P liiketalouden tradenomin osaamiselle ja niiden sisältö ja tuottama osaaminen on määritelty P2P liiketalouden opetussuunnitelmassa. Liiketalouden perusopinnot viiden eri teeman osaamista määrittellen Laurea-ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmassa seuraavalla tavalla:

Teema	Liiketoiminta	Markkinointi	Taloushallinto	Johtaminen	Viestintä
Teeman ai- kana syntyvä osaaminen:	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija osaa arvioida ja analysoida liiketoiminnan keskeisiä osa-alueita. Opiskelija osaa soveltaa liikeidea käytännössä. Opiskelija osaa tunnistaa organisaation sidosryhmät ja verkostot. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija osaa analysoida organisaation asiakas- ja sidosryhmäsuhteita. Opiskelija osaa suunnitella markkinointitoimenpiteitä. Opiskelija osaa toteuttaa markkinointitoimenpiteitä. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija osaa tuottaa tietoa sisäisen ja ulkoisen laskennan tarpeisiin. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija osaa johtaa omaa työskentelyään projekti- ja työympäristöissä. Opiskelija osaa tarkastella ja analysoida johtamista erilaisissa organisaatioissa. Opiskelija osaa etsiä tarvitsemaansa informaatiota toimiessaan projekteissa. Opiskelija osaa käyttää projektissa tarvitsemiaan johtamisen välineitä. 	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija osaa hyödyntää erilaisia tietolähteitä asianmukaisesti. Opiskelija osaa valita eri tilanteisiin sopivia viestintä- ja -välineitä. Opiskelija osaa toteuttaa organisaation viestintää suullisesti ja kirjallisesti. Opiskelija saavuttaa ruotsin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B1. (ks. Laurean kieliohjelma; CEF 2001) Opiskelija saavuttaa englannin kielessä vähintään eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen taitotason B2

Taulukko 1: Opintojen jakautuminen viiden teeman mukaan (Laurea ammattikorkeakoulu 2014.)

Laurean P2P-liiketalouden opetussuunnitelmassa huomionarvoista on se, ettei taloushallinnon perusopinnot myötä saatua osaamista määritellä kovinkaan tarkasti. Käytännössä liiketa-

louden P2P-tradenomin taloushallinnon osaaminen perustuu kahteen viiden opintopisteen kokonaisuuteen: kirjanpitoon, sekä liiketoiminnan teemaan liittyvään liiketoimintasuunnitelma-projektin yhteyteen liittyvä kokonaisuus. (Laurea ammattikorkeakoulu 2011.)

3 P2P-koulutuksen pedagoginen tausta ja käytännön toteutus

Laurea-ammattikorkeakoulussa käytetään LbD-toimintamallia. Sen toimintatapoja sovelletaan opetuksessa siten, että pystytään toteuttamaan tutkivan oppimisen ja kehittämisen päämäärää. (Kanerva-Lehto 2007, 43.) Laurea Tikkurilan P2P-koulutuksessa LbD -toimintamallin ideologiaa toteutetaan projektimuotoisella oppimisella. Lisäksi koulutuksessa isoa roolia näyttelee myös vertaisoppiminen.

Tässä kappaleessa käsitellään Laurea Tikkurilan P2P-koulutuksen pedagogista taustaa ja kuvataan kuinka käytettyjä opetusmuotoja toteutetaan käytännössä.

3.1 Projektimuotoinen oppiminen

Projektimuotoinen työskentely on viime vuosina tullut isoksi osaksi työelämää. Useat työntekijät niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla ovat jossain vaiheessa työuraansa mukana projektissa tai saattavat jopa tehdä vain projektimuotoista työtä. Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on kouluttaa opiskelijoista osaavia työntekijöitä, joten myös ammattikorkeakoulujen opetuksessa on huomioitava työelämän lisääntyvä projektimuotoisuus. (Vesterinen 2001, 43.)

Vastatakseen uudistuvan ja kehittyvän työelämän vaatimuksiin on ammattikorkeakoulujen otettava opintojen projektimuotoisuus huomioon opetussuunnitelmaa laadittaessa (Vesterinen 2001, 43). Opetussuunnitelma antaa raamit opetukselle ja määrittää opinnoista saatavan ammattitaidon laajuuden. Projektimuotoisen oppimisen ja opettamisen toteuttaminen vaatii ammattikorkeakouluissa opetussuunnitelman uudelleenorganisointia ja päivittämistä ainakin silloin, jos tutkinto koostuu pääosin projektimuotoisesta oppimisestä. Opetussuunnitelman rungon tulisi muodostua koulutusohjelmassa opetettavista keskeisistä osaamisalueista, joiden ympärille rakennetaan opintojaksot. (Kanerva-Lehto, Linnossuo & Torvinen 2007, 31-32.)

Yleisesti ottaen projektimuotoisella opiskelulla tarkoitetaan sellaista työmuotoa, jossa opiskelijat työskentelevät tietyn aiheen parissa tietyn pidemmän ajanjakson ja valmistavat työstään konkreettisen tuotoksen, esimerkiksi raportin. Projektimuotoisessa oppimisessä on tarkoitus yhdistää sekä projekti että oppiminen. Projektimuotoista opiskelua voidaan toteuttaa monella eri tavalla, mutta jokaisessa muodossaan siinä ilmenee projektille tunnusomaiset piirteet. Projektilla on aina selkeät tavoitteet, aikataulu ja resurssit, joiden lisäksi projektin

tarkoitus on yleensä saada ratkaisu määritettyyn ongelmaan tai välineet sen ratkaisemiseen. (Anttila 2009, 20-21.) On tärkeä muistaa, että projektista on opiskelijoille suurin hyöty silloin, kun sen lähtökohdat ja sisällön määrittävät työelämän tarpeet (Vesterinen 2006, 16). Pääsääntöisesti projektimuotoinen oppiminen on tekemällä oppimista (Helle, Tynjälä & Vesterinen 2007, 206.)

Oppimisprojektissa ovat jäseninä sitä tekevä opiskelija tai opiskelijat, ohjaava opettaja, mahdollinen toimeksiantaja ja muut sidosryhmät (Anttila 2009,20-21). Projektin on tarkoitus antaa opiskelijalle näkökulma työelämän kehittämiseen, harjoittaa tiimityöskentelytaitoja sekä edistää asiantuntijuuden jakamista opiskelijayhteisössä (Vesterinen 2006, 16). Oppimisprojekti määritellään ja rakennetaan yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa ja sen aikajänne suunnitellaan tarpeeksi pitkäksi, jotta projektin aikana pystytään arvioimaan sen merkitystä myös oppimisen kannalta. Oppijan on pystyttävä itse työskentelemään projektissa, jotta hän saa kokonaisvaltaisen käsityksen käsiteltävästä aiheesta ja pystyy järkeillen miettimään mahdollisia ratkaisuja ja kehitysehdotuksia. (Anttila 2009, 20-21.) Lisäksi projektista saatavien oppien kannalta on tärkeää, että työtä ja sen tuloksia arvioidaan niin projektin aikana kuin sen jälkeenkin (Vesterinen 2006, 17). Perinteisesti on opettajan tehtävä arvioida lopullinen tuotos, mutta projektimuotoisessa oppimisessa arviointiin tulisi osallistua myös kaikki projektissa mukana olleet tahot. Opettaja tai ohjaaja sekä toimeksiantajat suorittavat ulkoista arviointia, joka sisältää huomioita muun muassa projektin kulusta, opituista asioista ja tuloksista. Sisäistä arviointia ovat opiskelijoiden tiimi- ja itsearviointi. (Anttila 2009,24-25).

Projektissa oppiminen vaatii opiskelijalta itseltään paljon: esimerkiksi kokonaisvaltainen sitoutuminen tekeillä olevaan työhön sekä itseohjautuvuus ovat oppimisen tapahtumisen kannalta välttämättömiä seikkoja (Vesterinen 2001, 54.) Itseohjautuvuudella tarkoitetaan opiskelijan kykyä ohjata itse omaa oppimistaan. Opiskelija kantaa itse vastuun omasta oppimisestaan. Oppiminen ei voi olla itseohjautunutta, ellei opiskelija tiedosta projektin aikana tapahtuvaa omaa oppimistaan. (Jyväskylän yliopiston kielikeskus, 2009.)

Projektimuotoinen opiskelu oikeissa työelämän projekteissa tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden yhdistää teoria ja käytäntö sekä kehittää ongelmanratkaisukykyä. Myös opiskelijan sosiaaliset taidot kehittyvät ja hän oppii tekemään yhteistyötä erityyppisten tahojen kanssa, esimerkiksi muut opiskelijat ja mahdolliset projektien toimeksiantajat. (Helle ym. 2007, 206.) Projektioppimisella koetaan myös olevan positiivinen vaikutus opiskelijan opiskelumotivaatioon. Tämä johtuu siitä, että projektilla on aina projektitiimin oppimistavoitteiden lisäksi myös muita tavoitteita, kuten toimeksiantajan projektille asettamat tavoitteet. Opiskelija ei siis tee projektia vain omaa oppimistaan ajatellen, vaan projektin tuloksilla on todella merkitystä myös muiden osapuolien tavoitteiden saavuttamisen kannalta. (Vesterinen 2006, 16.)

Projektimuotoinen oppiminen lisääntyy ammattikorkeakouluissa koko ajan työelämän muuttumisen vuoksi. Tämä opiskelumuoto on kuitenkin vielä suhteellisen uusi, joten sen saralla on vielä haasteita ja kehittämisen tarvetta. (Kotila 2004, 11-14.) Yhtenä projektioppimisen haasteena on opettajan erilainen rooli ja se, että opettaja toimii projektimuotoisen opiskelun vaatimalla tavalla. Opettaja on projektimuotoisessa opiskelumallissa enemmänkin ohjaaja, jonka tulee valvoa, että projektimuotoisen opiskelun tavoitteet saavutetaan oikeanlaisella työskentelyllä - opettaja ei toimi vain tiedon välittäjänä. Edellytyksenä sille, että ohjaaja suoriutuu tehtävästään, on ihmistyyppien, opiskelijoiden motivaatiotilanteen ja työskentelyn vaiheen ja senhetkisen ajattelutason tunteminen. Toisena projektioppimisen haasteena voidaan mainita jo aiemmin esille tuotu opiskelijan vastuu omasta oppimisesta. Opiskelijan on opittava oppimaan uudelleenlaisessa työympäristössä ja myös haluttava sitä. Opiskelijan on myös ymmärrettävä, että oppimista ei tapahdu ilman sitoutumista tekeillä olevaan työhön, vuorovaikutusta muiden opiskelijoiden kanssa sekä omatoimista työskentelyä ja tiedonhankintaa. (Vesterinen 2001, 74-75.)

3.2 Vertaisoppiminen

Vertaisoppimisesta voidaan puhua, kun kaksi tai useampi opiskelija opiskelee yhdessä ja jakaa keskenään asiantuntijuuttaan. On tärkeää, että yhdessä opiskelevat henkilöt ovat keskenään tasavertaisia, mikä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi opettajan ja oppilaan välillä ei voi tapahtua vertaisoppimista. (Fields 2012, 9-17.) Vertaisoppimista tapahtuu, kun opiskelijat keskustelelevat keskenään ja pyrkivät rakentamaan yhteistä ymmärrystä opiskelusta aiheesta. Vertaisoppimisen tarkoitus on myös laajentaa opiskelijoiden osaamista ja kehittää yhdessä tehtävää työtä, esimerkiksi oppimisprojektia. (Hätönen 2011, 79.)

Hätösen (2011, 79) mukaan vertaisoppiminen työelämässä on usein suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa, jonka tarkoituksena on kehittää työympäristöä ja työn kohteita. Opiskeluympäristössä vertaisoppiminen ei välttämättä ole aina johdonmukaista toimintaa. Vertaisoppimista voi tapahtua opiskeluympäristössä huomaamatta esimerkiksi tilanteessa, jossa opiskelijat ajautuvat keskusteluun, jonka aikana laajennetaan kaikkien osapuolien osaamista ja kehitetään käsillä olevaa työtä. (Fields 2012, 9-17.)

Vertaisoppimisella on selkeä ero perinteisempään opettaja-opiskelija-opetukseen. Perinteisessä opetusmallissa opettaja jakaa valmiin, jo prosessoidun tiedon opiskelijoille, jolloin puhutaan yksisuuntaisesta tiedon siirtämisestä. Vertaisoppimisessa opettajan rooli on toimia enemmänkin ohjaajana, joka tukee vertaisoppimista ja ohjaa opiskelijoiden keskustelua oikeaan suuntaan. (Fields 2012, 9-17.)

Vertaisoppimisesta on opiskelijoille monenlaista hyötyä. Vertaisoppimisen edellytyksenä olevalla sosiaalisella vuorovaikutuksella opiskelijat pystyvät esimerkiksi paikkaamaan tietoa aukkoja, korjaamaan väärinymmärryksiä, kehittämään kommunikointitaitoja, oppimaan uusia työtapoja ja selkeyttämään omia ajatuksiaan sekä jäsentämään niitä paremmin. (Hätönen 2011, 80.)

Vertaisoppimisessa on myös omat haasteensa. Koska vertaisoppiminen tapahtuu ryhmässä, ryhmädynamiikka näyttelee oppimisprosessin kannalta isoa roolia. Mikäli ryhmän sisäinen ilmapiiri ei ole keskustelua edistävä ja herättävä, vertaisoppimista ei pääse tapahtumaan. Tällaisessa tilanteessa ohjaajan rooli vertaisoppimisen edistäjänä korostuu. (Plathan 2012, 19-27.) Opiskelijaryhmän jäsenien persoonat vaikuttavat myös näkyvästi vertaisoppimisen toteutumiseen. Esimerkiksi jäsenien suvaitsemattomuus ja kilpailuhenkisyys hankaloittavat vertaisoppimista. Näin henkilöstä itsestään lähteviin toimintatapoihin tai ajatuksiin on haastavaa vaikuttaa. (Hätönen 2011, 80.) Opiskelijoiden jakaessa osaamistaan ryhmälle saattaa tulla yhteinen väärä käsitys käsiteltävästä aiheesta, jolloin jälleen korostetaan ohjaajan roolia: ohjaajan tulee pitää huolta, että vertaisoppiminen palvelee opiskelun tarkoitusta. (Plathan 2012, 19-27.)

3.3 Tiedon jakaminen

Vertaisoppiminen on siis yhteistoiminnallista oppimista tasavertaisten osapuolien kesken, jonka yhtenä tärkeänä osa-alueena on tiedon jakaminen opiskelijaryhmän kesken. Tässä osiossa syvennytään tiedon jakamiseen sekä sen merkitykseen oppimisen ja tiimityön kannalta.

Oppimisen lomassa tulisi tapahtua tiedon jakamista. Tiedon jakamisella tarkoitetaan, että opiskelijat kertovat toisilleen oppimiaan asioita ja tällä tavoin siirtävät opit myös kanssaopiskelijoille. Siirtyessään tieto muuttuu, mikä tarkoittaa sitä, että uuden tiedon vastaanottaja arvioi sitä omiin ajatusmalleihinsa verraten ja sisäistää tiedon omalla tavallaan. Mikäli tiedon jakamisen kautta syntyy keskustelua opiskelijoiden välille, kaikkien osapuolien käsitys asiasta muuttuu, syvenyy ja jalostuu. (Kettunen & Laesvirta 2002, 47-50.) Kettusen ja Laesvirran (2002, 51) mukaan työyhteisön johdon tulisi olla se, joka kannustaa tiedon jakamiseen, tekee sen helpoksi ja toimii itse malliesimerkkinä. Opiskeluympäristössä tuo rooli kuuluu opettajille ja ohjaajille. Heidän tulisi luoda hyvät puitteet tiedon jakamiselle ja korostaa sen merkitystä opiskelijoille.

Projektimuotoisessa oppimisessa tiedon jakamisen merkitys korostuu, koska opiskelijat työskentelevät isojen kokonaisuuksien parissa, joissa jokaisella tiimin jäsenellä saattaa olla oma vastuualue. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki ryhmän jäsenet eivät välttämättä perehdy ainakaan yhtä syvästi kaikkeen projektin kannalta olennaiseen teoretietoon. Jokainen

tiimin jäsen on tällöin asiantuntija omalla aihealueellaan. Jotta tarvittava tieto tavoittaisi kaikki sitä tarvitsevat, on tieto jaettava. Tiedon jakamisella opiskelija voi saada teoreettisen tiedon lisäksi aikaiseksi keskustelua aiheesta, jolloin tiimin kesken saatetaan keksiä uusia tapoja lähestyä ongelmaa tai keksiä uusia ideoita kehittämiskohdetta ajatellen.

Kaikki tieto ei välttämättä ole tiedostettua tai peräisin kirjallisuudesta. Osa yksilön osaamisesta, toimintamalleista ja ajatuksista perustuu kokemuksen kautta saatuun osaamiseen. Tätä kutsutaan hiljaiseksi tiedoksi. Hiljaisen tiedon jakaminen on haastavaa, koska tiedon omaava henkilö tuskin itsekään tiedostaa osaamisen olemassaoloa. Kun opiskelijatiimin kesken muodostuu tiedon jakamisen periaatteelle ominaista keskustelua, saattaa hiljainen tieto tulla jaetuksi huomaamatta. (Toivonen & Asikainen 2004, 2004.) Myös projektimuotoisessa opiskelussa korostuva käytännön tekeminen voi tuoda hiljaista tietoa esille.

Toimivalla tiedon jakamisella saavutetaan parhaimmillaan niin yksilön kuin ryhmänkin kannalta hyviä oppimistuloksia. Yksittäinen opiskelija tulee tietoiseksi omista vahvuuksistaan ja osaamisestaan sekä saa uusia kokemuksia ja oppeja, joita pystyy hyödyntämään tulevaisuudessa. Ryhmä, jossa tiedon jakaminen toimii, pystyy ratkaisemaan vaativampia ongelmia kuin yksilö, koska jokaisen ryhmän jäsenen osaamista hyödynnetään. (Collin, Korhonen, Penttinen & Vakiala 2003.)

3.4 P2P-koulutuksen käytännön toteutus Laurean Tikkurilan yksikössä

Laurea-ammattikorkeakoulun Tikkurilan P2P-koulutuksessa opetetaan liiketaloutta ja siitä valmistutaan projektijohtamisen tradenomeiksi. Opiskelu eroaa tavallisesta luentotyypisestä opetuksesta siten, että P2P-koulutuksessa opiskelijat ovat mukana todellisissa työelämän projekteissa ja kehittämishankkeissa, joissa he kehittävät osaamistaan ja asiantuntijuuttaan liiketalouden alalla.

3.4.1 Projektin muodostuminen

Jokainen lukuvuosi aloitetaan P2P-linjalla kaikkien vuosikurssien, pois lukien opintonsa kyseisenä lukukautena aloittavat opiskelijat, yhteisellä kokoontumisella. Kokoontumisessa esitellään sillä hetkellä tarjolla olevat projektit, joihin opiskelijat voivat ilmoittautua. Esiteltävät projektit ovat pääasiassa ohjaajien hankkimia, joiden toimeksiantajia ovat esimerkiksi paikalliset yritykset.

Uusia projekteja esitellään opiskelijoille koko lukuvuoden ajan. Kerran viikossa järjestettävässä opiskelijapalaverissa esitellään pitkin lukuvuotta saatuja toimeksiantoja ja rekrytoidaan niihin projektitiimejä. Rekrytoitujen opiskelijoiden määrä vaihtelee projektin

työmäärän mukaan, mutta useimmiten projektiin rekrytoidaan kolmesta kuuteen opiskelijaa, joista yksi nimetään projektipäälliköksi. Opiskelija valitsee itse opintoihinsa sisällöllisesti parhaiten sopivat projektit. Projektien valintaan saa myös tarvittaessa neuvoja linjan ohjaajilta.

Opiskelijoiden on mahdollista myös itse hankkia projekteja. Opiskelijoiden hankkimat projektit esitellään ohjaajille projektisuunnitelman muodossa ja siitä muotoillaan yhteistyössä oppimisprojektiksi sopiva kokonaisuus sekä päätetään projektille vastuuhjaaja. Opiskelijoita halutaan kannustaa projektien itsenäiseen hankkimiseen, minkä johdosta koulutuslinja järjestää vuosittain verkostoitumistapahtumia, jossa opiskelijat tapaavat yrittäjiä ja muita työelämän vaikuttajia.

3.4.2 Oppimisprojektin kulku

Kun projektiin on valittu projektitiimi, projektin vastuuhjaaja tapaa valitun opiskelijaryhmän ja käy opiskelijoiden kanssa läpi projektin teoreettisen viitekehyksen, tavoitteet, aikataulun sekä vastaa opiskelijoiden mahdollisesti esittämiin kysymyksiin. Ensimmäiseen ryhmätapaamiseen osallistuu myös projektiryhmän ja vastuuhjaajan lisäksi useimmiten toimeksiantajan edustaja, jolta projektiryhmän jäsenet pääsevät kysymään kysymyksiä ja tarkennuksia projektin viitekehykseen.

Ensitätapaamisen jälkeen projektiryhmä tekee projektisuunnitelman, tutkii projektin teoreettista viitekehystä sekä tekee varsinaisen toimeksiannon vaatiman työn. Työ voi olla esimerkiksi jokin käytännön selvitystyö tai suunnitelma, kuten markkinointisuunnitelma, kilpailija-analyysi tai tapahtuman suunnittelu. Projektin aikana projektiryhmä järjestää keskinäisiä tapaamisia ja tarvittaessa mukaan pyydetään myös vastuuhjaaja ja toimeksiantaja. Projektin valmistuessa sen lopputulos esitellään toimeksiantajalle ja vastuuhjaajalle.

Projektista kirjoitetaan raportti, jossa lopputulos sidotaan kirjalliseen, teoreettiseen viitekehykseen. Projektin päätteeksi projektiryhmä tapaa vielä vastuupettajan ja toimeksiantajan arviointikeskustelussa. Arviointikeskustelun tarkoituksena on keskustella ryhmän, vastuuhjaajan ja toimeksiantajan kesken projektin mahdollisista haasteista, projektista saaduista opeista sekä käydä läpi sen lopputulos. Arviointikeskustelussa projektin arvosana ja opinnot sovitaan projektiryhmän, toimeksiantajan ja vastuupettajan kesken kolmikantaisesti.

Projekti päättymisen jälkeen projektista saatu tietotaito ja asiantuntijuus jaetaan muille opiskelijoille. Käytännössä tämä tapahtuu siten, että opiskelijat esittelevät tekemänsä projektin ja oppimansa asiat viikoittaisessa opiskelijapalaverissa tai oman ohjausryhmänsä kes-

ken. Tiedon jakamisen periaate ei aina noudata tiettyä kaavaa, vaan tapahtuu projektin lomassa tai sen jälkeen opiskelijoiden keskinäisissä keskusteluissa.

Kuva 4: Projektin kulku (Laurea-ammattikorkeakoulu)

3.4.3 Oppiminen

Projektimuotoisen opiskelun lisäksi P2P-koulutuksessa toteutetaan vertaisoppimista, johon myös nimi Peer to Peer viittaa. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että opiskelijat oppivat opiskelijoilta. Opettajan rooli on toimia enemmänkin ohjaajana ja saman ideologian mukaan opiskelijat nimittävät toisiaan kollegoiksi.

Ylempien vuosikurssien opiskelijat ohjaavat alempien vuosikurssien kollegoitaan opinnoissa. Joskus projekteihin valitaan tietoisesti eri vaiheessa opintoja olevia opiskelijoita, jotta pidemmällä opiskeluissaan olevat opiskelijat pystyvät kokeneempina ohjaamaan toisia opiskelijoita. Lisäksi ylempien vuosikurssien opiskelijat ohjaavat myöhemmin aloittaneille kokonaiskursseja tai projekteja, josta saavat itse myös kokemusta johtamisesta.

Ohjaajan rooli on tukea vertaisoppimisen toteutumista ohjaten opiskelijoiden toimintaa oikeaan suuntaan ja neuvoen tarpeen niin vaatiessa.

Kaikkia opintoja ei pysty suorittamaan projektimuotoisesti. Esimerkiksi kielten ja matematiikan opinnot suoritetaan perinteisellä luentotyypisellä tavalla. Lisäksi tradenomilta vaadittava oikeudellinen osaaminen suoritetaan luentomuotoisesti.

Esimerkiksi kielten ja matematiikan oppiminen saattaa kuitenkin olla osana projektia. Taloushallintoon liittyvissä projekteissa tietynlaisen matematiikan osaamista tarvitaan ja sitä opiskellaan projektin tekemisen yhteydessä. Lisäksi joidenkin projektien kielenä saattaa olla englanti, mikä tarkoittaa sitä, että toimeksiantajan kanssa saatetaan kommunikoida englanniksi tai projektin loppuraportti on määritelty kirjoitettavan vieraalla kielellä.

4 Opiskelijoiden työllistyminen

”On paljolti opiskeluaikaisen työkokemuksen ansiota, että valtaosa niin ammattikorkeakouluissa kuin yliopistoistakin valmistuneista siirtyy sujuvasti, ikään kuin liukuen työelämään ilman mainittavaa valmistumisen jälkeistä työnhakua” toteavat Kivinen ja Nurmi raportissaan ”Työ, koulutus ja osaaminen” (2008, 66). Kivinen ja Nurmi esittävät, että mitä pitemmälle opiskelijat ovat jo opiskeluaikana integroituneet työelämään, sitä vähemmän työnhakuun tarvitsee panostaa valmistumisen jälkeen. Työkokemuksen hankkiminen auttaa vakaalle työuralle pääsemisessä.

Tutkimuksessaan Kivinen ja Nurmi (2008, 67) vertailevat suomalaisten ammattikorkeakoulun käyneiden työllistymistä aloittain (Taulukko 2).

Amk	Valmistuessa jo töissä	Vaivaton työnsaanti	Viivästynyt työnsaanti	Yht.
Kaikki	34	42	24	100
Tietojenkäsittely	73	22	4	100
Tekniikka	55	33	12	100
Maa- ja metsätalous	30	48	22	100
Terveysala	10	66	24	100
Kauppa ja hallinto	44	27	29	100
Palvelut	29	38	33	100
Sosiaalipalvelut	21	43	36	100
taidealat	17	41	43	100

Taulukko 2: Ammattikorkeakoulun käyneiden työllistyminen aloittain (Kivinen & Nurmi 2008,)

Taulukosta käy ilmi, että kaupan ja hallinnon alalla opiskelleista, joihin myös liiketalouden tradenomit kuuluvat, melkein puolet (44 %) on jo valmistuessaan töissä, noin neljännes (27 %) saa töitä vaivattomasti ja 29 % työnsaanti viivästyy valmistumisen jälkeen yli kaksi kuukautta. (Kivinen & Nurmi 2008, 66-67.) Vertailtaessa muihin aloihin, kaupan ja hallinnon alalta työllistyneet ovat siis olleet keskimääräistä useammin jo valmistumisvaiheessa työelämässä, mutta myös osalla työnsaanti on viivästynyt useammin kuin keskimäärin.

Korkeasti koulutettujen työmarkkinakeskusjärjestö Akava julkaisee vuosittain muun muassa korkeasti koulutettujen työllisyyttä ja työttömyyttä aloittain mittaavan Akavaa-tilastokoosteen. Syksyn 2013 Akavakaa tilastokoosteesta selviää, ettei koulutus takaa työpaikkaa samalla tavalla kuin aiemmin, yli vuoden työttömänä on ollut vähintään joka viides korkeasti koulutettu. Kaikkein nopeimmin työttömyys on kasvanut teknillis-taloudellisilla alo-

illa, eli esimerkiksi insinööreillä ja tradenomeilla (Akava 2013, 15-18.) Akavaa-tutkimuksen lisäksi Akava julkaisee kuukausittain tilastoja korkeasti koulutettujen työttömyydestä. Helmikuun 2014 tilastossa korkeasti koulutettujen työttömyys on kasvanut 20,4 % vuoden takaisesta (2014, 2). Tradenomien osalta työttömyys on kasvanut 22 %.

4.1 Tradenomien tutkinto

Tradenomiliitto TRAL, eli tradenomi-, BBA- ja tradenomi (ylempi AMK) -tutkinnon suorittaneiden ammattijärjestö, määrittelee tradenomien koulutuksen seuraavanlaisesti: ”Tradenomi (Bachelor of Business Administration) on alempi korkeakoulututkinto, joka valmistaa työelämän asiantuntija- ja esimiestehtäviin. Tradenomilla on laaja-alainen ammatillinen osaaminen: käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä niiden teoreettiset perusteet hallinnon ja kaupan alan asiantuntijatehtävissä toimimista varten, hyvät viestintätaidot, hyvä kielitaito, edellytykset alan kehityksen seuraamiseen ja jatkuvaan kouluttautumiseen sekä alan kansainvälisen toiminnan edellyttämät valmiudet.” (Tradenomiliitto 2014a) Tradenomiliiton verkkosivujen mukaan kaikkiin tradenomien koulutusohjelmiin sisältyy koulutusta aina markkinoinnista ja laskentatoimesta yrittäjyyteen ja johtajuuteen. Lisäksi tradenomien tutkintoon sisältyvät samanlaiset kieliopinnot ja vaatimukset kuin yliopistoissakin. Vuositasolla tradenomeja valmistuu yli 5000, ja koulutuksen aloittaa vuosittain yli 8000 opiskelijaa (Tradenomiliitto 2014a, 18).

Laurea-ammattikorkeakoulun liiketalouden P2P-koulutus vastaa sisällöltään Tradenomiliiton määrittelemiä tradenomien koulutuksen sisältöjä; markkinointia, laskentatoimintaa, yrittäjyyttä ja johtajuutta. P2P-koulutuksessa sen sijaan tuodaan työelämää lähemmäs opiskelijoita, kuin perinteisessä koulutuksessa. Tradenomiliiton (2014b) mukaan työelämä tukee tradenomien koulutusta osallistumalla koulutuksen suunnitteluun. Lisäksi ammattikorkeakoulun harjoittaman alueellisen tutkimus- ja kehitystyön katsotaan edistävän tradenomien työelämäosaamista. Kuten aiemmin mainittu, P2P-koulutuksessa työelämä on mukana koko koulutusprosessissa aina suunnittelusta arviointiin.

4.2 Tradenomit työelämässä

TRAL:n mukaan tradenomien työttömyysprosentti on vaihdellut vuosittain viiden ja seitsemän prosentin välillä. Mikäli työttömyysprosenttiin laskettaisiin kuitenkin myös tradenomit, jotka työskentelevät muissa kuin omaa koulutustaan vastaavissa ammateissa, on luku huomattavasti korkeampi, noin 20-40%. (Tradenomiliitto 2014b) Tradenomien haasteellinen työllistymisilanne omaa koulutusta vastaaviin tehtäviin on ollut useasti esillä myös mediassa (Uusi Suomi 2010; Taloussanomat 2010; Pro-liitto 2012.) Ammattiliitto Pron tutkimuksesta käy ilmi, että myös tradenomien tutkintoon kuuluvat esimiestehtävät jäävät varsinkin vastikään valm-

istuneille vain haaveeksi: naisista vain viisi prosenttia ja miehistä 15 prosenttia toimii esimiestehtävissä työuran alkupuolella.

Työelämässä tradenomit useimmiten TRAL:n jäsentutkimuksen (TRAL, 2011) mukaan taloudellisiin tehtäviin, markkinointitehtäviin tai tietojenkäsittelytehtäviin (Taulukko 3.)

Tradenomien työtehtävät	%
Taloudelliset tehtävät	25,5 %
Markkinointitehtävät	15,5 %
Tietojenkäsittelytehtävät	14,9 %
Henkilöstöhallinnolliset tehtävät	7,6 %
Materiaalitaloudelliset tehtävät	5,3 %
Opetus-, koulutus- ja tutkimustehtävät	2,3 %
Muu	29,4 %

Taulukko 3: Tradenomien työtehtävät (TRAL:n jäsentutkimus, 2011)

Kolmen tradenomien suosituimman työtehtävän työllistymismahdollisuuksissa on Suomessa räikeä epätasapaino: taloustehtävissä, varsinkin kirjanpidon ja palkanlaskennan tehtävissä, on jo pitkään riittänyt työpaikkoja (Uudenmaan ELY-keskus 2014; YLE 2013), sen sijaan markkinointi- ja tietojenkäsittelytehtävissä pätevistä työnhakijoista on ylitarjontaa (ELY-keskus 2014; Ammattinetti 2014.). Tradenomien ylitarjonnan ovat osaltaan tunnustaneet sekä Akava (Taloussanomien, 2010) että Suomen Ekonomiliitto (Sefe, 2014.)

Tradenomiliiton vuonna 2011 tekemästä tutkimuksesta ”Työelämän näkemykset ja odotukset tradenomikoulutuksesta” selviää, että tradenomien arvostus ainakin TRAL:n kyselyyn vastanneissa yrityksissä on korkealla. Sillä tutkimuksen asteikolla 1 - 5 (1=Täysin eri mieltä, 5=Täysin samaa mieltä), vastaajien keskiarvo tradenomien sopivuudesta asiantuntijatehtäviin oli 3,6, ja keskiarvo tradenomien kyvystä kehittää ammattitaitoaan oli 3,8. Heikoimmiksi tradenomien ammattiosaamisen alalajeiksi tutkimus listaa motivaation, mukautumisen ja innovatiivisuuden.

”Työelämän näkemykset ja odotukset tradenomikoulutuksesta”-tutkimuksessa kysyttiin avoimella palautteella työnantajilta myös heidän mielipiteitään siitä, mihin suuntaan tradenomien tutkintoa pitäisi jatkossa kehittää. Palautteessa toivotaan tutkintoa kehitettävän enemmän työelämälähtöisyyden ja asiantuntijuuden kehittämisen suuntaan. Tradenomien toivottiin kehitettävän käytännön työelämän osaamistaan linkittämällä tutkinto vahvemmin työelämän suuntaan. Ratkaisuksi tähän ehdotettiin projektitoiden tehokkaampaa hyödyntämistä. Vastauksissa toivottiin myös, että tradenomeille annettaisiin realistisempi kuva työelämästä; esimies- ja johtotehtäviin vaaditaan työkokemusta. (Tradenomiliitto, 2011.)

Osmo Kivisen ja Jouni Nurmen ”Työ koulutus ja osaaminen - Yliopisto ja ammattikorkeakoulu yhdeksän maan eurooppalaisessa vertailussa”-tutkimuksessa tutkittiin ammattikorkeakoulusta valmistuneiden mielipiteitä ammattikorkeakoulutuksen heikkouksista (Kivinen & Nurmi, 153). Kaupan ja hallinnon alalta valmistuneiden vastauksista käy ilmi, että heikoimmiksi ammattikorkeakoulutuksessa saatavista taidoista koetaan sosiaaliset taidot, erityisesti vaikutusvalta ja neuvottelutaidot, muiden alojen tietämyksen, analyyttisen ajattelun sekä vieraiden kielten puhe- ja kirjoitustaidon. Vaikutusvallan, analyyttisyyden ja muiden alojen tietämyksen mainitsi heikkouksiksi noin kolmannes vastaajista, neuvottelutaidot neljännes ja vieraiden kielten taidot viidennes vastaajista. Harvimmin heikkoutena mainitut taidot olivat uuden tiedon omaksuminen, oman alan tai oppiaineen hallinta sekä tietokoneiden ja internetin käytön hallinta.

5 Tutkimus

Tässä osiossa kerrotaan opinnäytetyötä varten tehdystä tutkimuksesta, jonka tarkoituksena oli selvittää Laurea-ammattikorkeakoulun liiketalouden P2P-koulutuksesta valmistuneiden opiskelijoiden käsityksiä työelämävalmiuksistaan.

5.1 Tutkimuksen tarkoitus

Opinnäytetyöhön liittyvän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Laurea-ammattikorkeakoulun liiketalouden P2P-koulutuksesta valmistuneiden opiskelijoiden mielipiteitä työelämävalmiuksistaan. Aihe valittiin, koska opinnäytetyön tekijät ovat itse opiskelleet P2P-koulutuksessa kolme vuotta, ja pitkin opintoja koulutuksessa on painotettu nimenomaan sitä, että opintojen aikana luodut kontaktit, osaaminen ja kokemukset vahvistavat opiskelijoiden valmiuksia työelämää silmälläpitäen. Vuodesta 2008 myös Suomen taloutta ja työelämää koetellut lama ja jatkuva uutisointi YT-neuvotteluista ja irtisanomisista on osaltaan aiheuttanut epäilyksiä siitä, löytääkö P2P-koulutuksesta valmistunut opiskelija paikkaansa työelämästä. Aiheen valintaan innoitti myös opinnäytetyön tekijöiden usko siihen, että uudehkoissa P2P-koulutuksessa on potentiaalia kehittyä vielä paremmin muuttuvan työelämän haasteisiin vastaavaksi koulutukseksi.

Tradenomien työttömyyttä ja työelämävalmiuksia tutkitaan paljon (mm. Tradenomiliitto 2012 & Akava 2014), mutta työelämäkontakteja ja -kokemuksia painottavan Laurea-ammattikorkeakoulun liiketalouden P2P-koulutuksen työllistävyyttä on tutkittu melko vähän. Laurea-ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelija Christina Lagerström tutki opinnäytetyössään ”Yksin ulapalla vai samassa veneessä kohti yritysmaailman aallokkoa - opiskelijoiden kokemuksia peer-to-peer-toimintamallissa opiskelusta” P2P-opiskelijoiden ja

opintonsa keskeyttäneiden kokemuksia toimintamallista, mutta ei koulutuksesta valmistuneiden kokemuksia. Lagerströmin tutkimuksesta (2011, 23), käy ilmi että P2P-koulutuksessa opintonsa keskeyttäneet ovat kokeneet linjan heikkouksiksi ja uhiksi muun muassa teorian puutteen sekä ohjauksen puutteen ja mahdollisuuksiksi sekä vahvuuksiksi työkokemuksen. Lagerströmin opinnäytetyön johtopäätöksissä (2011, 30-32) mainitaan, ettei tutkimuksessa käynyt ilmi teoriaosaamisen tarkkoja kehitysalueita. Tutkimuksessa sivutaan myös ryhmän tärkeyttä opiskelijan oman motivaation kannalta sekä P2P-koulutuksessa opittuja ryhmätöytäitoja niihin kuitenkin tarkemmin syventymättä. Näiden olemassa olevien tutkimustulosten vuoksi aihe päätettiin rajata opiskelijoihin, jotka ovat valmistuneet P2P-koulutuksesta ja ovat valmistumisen jälkeen työelämässä.

5.2 Tutkimuksen rajaus

Laurea-ammattikorkeakoulussa koulutetaan liiketalouden tradenomeja P2P-toimintamallin mukaisesti kahdessa yksikössä, Tikkurilassa ja Hyvinkäällä. Yksiköiden väliset toteutukset koulutuksessa eroavat kuitenkin siten, että Hyvinkään yksikössä P2P-koulutuksen opiskelijat suorittavat kerrallaan suurempia, jopa viidentoista opintopisteen kokonaisuuksia, joihin saattaa kuluu opiskelijoilta yksi lukukausi. Tikkurilan toimintamallissa opiskelijat toteuttavat lukukauden aikana useita työmäärältään pienempiä projekteja.

Tutkimus päätettiin kohdentaa nimenomaan Tikkurilan yksiköstä liiketalouden P2P-koulutuksesta valmistuneisiin, koska katsottiin että Tikkurilan toteutustavassa opiskelijat ovat tekemisissä useamman työelämän edustajan kanssa ja pääsevät näin ollen kokeilemaan ja mittaamaan omaa osaamistaan ja omia taitojaan monissa erilaisissa työelämän tilanteissa. Yksi P2P- sekä LbD-toimintamallien peruserätyöelämästä on kuitenkin läheinen kontakti työelämän kanssa, ja katsottiin että sitä toteutetaan tutkimuksen kannalta hedelmällisemmällä tavalla Tikkurilan yksikössä.

5.3 Tutkimuksen tavoitteet

Tutkimuksen tavoitteena oli saada uutta tietoa siitä, miten hyvin liiketalouden P2P-koulutuksesta valmistuneet opiskelijat ovat sopeutuvat työelämään, millaisia vahvuuksia ja heikkouksia he ovat kokeneet koulutuksessa olevan ja ovatko he olleet sitä mieltä, että nimenomaan P2P-mallisesta toteutuksesta on ollut hyötyä heidän työelämävalmiuksiensa kannalta. Aiemmin mainittuja Lagerströmin tutkimustuloksia sekä yleistä tradenomien työllisyyttä ja työttömyyttä tutkimalla luotiin pohja tutkimukselle, jolla saatiin tietoa siitä, että miten hyvin P2P-koulutuksesta valmistuneet ovat sopeutuneet työelämään, ja millaisia vahvuuksia ja heikkouksia heillä on ollut työelämässä. Valmistuneiden opiskelijoiden, ja heidän kauttaan saadut työelämän, käsitykset liiketalouden P2P-koulutuksen antamista työelämävalmiuksista

ovat tärkeitä, kun koulutusta pyritään jatkossa kehittämään; P2P-koulutus on opetus suunnitelman mukaisesti mahdollisimman työelämäläheinen, minkä johdosta työelämän pohjalta saadut kehitysehdotukset ovat hyödyllisiä.

5.4 Tutkimuksen menetelmät

Opinnäytetyöhön liittyvä tutkimus toteutettiin laadullisen tutkimuksen menetelmällä, joka sopii käytettäväksi erityisesti silloin, kun pyritään ymmärtämään tiettyä toimintaa, kuvaamaan ilmiötä tai tulkitsemaan teoreettisesti ilmiötä. Laadullisessa tutkimuksessa ei myöskään pyritä tilastollisiin yleistyksiin. (Tuomi & Sarajärvi 2012, 85.) Tutkimusmenetelmässä keskipisteenä ovat ihmiset oman ympäristönsä kokijoina (Ronkanen ym. 2013, 82). Koska tutkimuksen tarkoituksena oli nimenomaan mitata opiskelijoiden omia kokemuksia ja mielipiteitä omasta valmiudestaan siirryttäessä työelämään, nähtiin laadullisten menetelmien käytämisen antavan parhaat tulokset.

Aineistonkeruumenetelmäksi tutkimuksessa valittiin sähköpostihaastattelu. Sähköpostihaastattelu valikoitui sekä käytännöllisistä että teoreettisista syistä. Jari Metsämuuronen kertoo kirjassaan *Laadullisen tutkimuksen perusteet* (2008, 38), että haastattelututkimus sopii aineiston keruuseen erityisesti silloin, kun tutkittavilla on alhainen motivaatio, halutaan kuvaavia esimerkkejä ja kun tutkitaan aihetta, josta ei ole objektiivisia testejä. Jo tutkimuksen alkuvaiheessa kävi ilmi, että yhteisen haastatteluajan sopiminen useamman vastikään työelämään siirtyneen henkilön kesken oli hyvin vaikeaa. Vastaajilla oli myös lieviä ongelmia vastausmotivaation kanssa, sillä heitä jouduttiin muutamaaan otteeseen muistuttamaan haastatteluun vastaamisesta. Tuomi ja Sarajärvi toteavat kirjassaan *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (2009, 74), että haastattelun etuna on se, että siihen voidaan valita vastaajia, joilla on kokemusta tutkittavasta ilmiöstä tai tietoa aiheesta.

Haastattelun toteuttamiseen sähköpostitse päädyttiin edellä mainittujen motivaatio- ja aikatauluongelmien vuoksi. Haastatteluun toivottiin korkeampaa vastaajien määrää tekemällä siihen vastaaminen mahdollisimman helpoksi ja sähköpostihaastattelun katsottiin sopivan tähän tarkoitukseen. Sähköpostihaastattelussa jokaiselle kysymykselle pitää löytyä perustelu teoriapohjasta (Tuomi & Sarajärvi 2009, 75-), ja se on tutkimuskeinona hyvä silloin, kun haastateltavat edustavat melko yhtenäistä ryhmää (Metsämuuronen 2008, 40.)

Haastattelun suunnittelussa käytettiin pohjana aiemmin opinnäytetyössä viitattua teoriaa Laurea-ammattikorkeakoulun opetuksen pedagogisista lähtökohdista (LbD-toimintamalli, projektioppiminen ja vertaisoppiminen), Christina Lagerströmin opinnäytetyössä ilmi käyneitä seikkoja (2011, 30-32) sekä opinnäytetyön tekijöiden omia kokemuksia liiketalouden P2P-linjalla opiskelusta. Kysymyksistä käytiin myös keskustelua Laurea-ammattikorkeakoulun

opinnäytetyöseminaareissa, joissa kysymyksiin pyydettiin mielipiteitä ja huomioita myös muilta liiketalouden P2P-linjan opiskelijoilta. Haastatteluun saatavia vastauksia pyrittiin rajaamaan kysymysten asettelulla siten, että ne parhaiten kuvastaisivat P2P-koulutuksen antamia työelämävalmiuksia.

Haastatteluun valittiin opiskelijoita sillä perusteella, että he olivat suorittaneet opintojaan Laurea-ammattikorkeakoulun liiketalouden P2P-linjalla vuosina 2008-2014, olivat valmistuneet koulutuksesta ja sittemmin siirtyneet työelämään. Haastateltavien yhteystiedot kerättiin opinnäytetyön tekijöiden toimesta suhteiden kautta kartoittamalla nykyisiltä opiskelijoilta ja ohjaajilta mahdollisia vastaajia haastatteluun. Tutkimuksen tiimoilta otettiin yhteyttä kahteenkymmeneen valmistuneeseen opiskelijaan, joista kaksitoista lupasi vastata haastatteluun. Haastatteluun valitut opiskelija aloittaneet olivat kaikki opintonsa P2P-linjalla vuosina 2008-2012 aloittaneita opiskelijoita, jotka olivat valmistuneet joko vuonna 2012 tai 2013.

Kahdelletoista valitulle valmistuneelle opiskelijalle lähetettiin sähköpostitse saateviesti ja haastattelu (Liite 1: Saatekirje ja haastattelu). Kahdestatoista viestin saaneesta valmistuneesta opiskelijasta seitsemän vastasi haastatteluun, kolme ilmoitti, ettei koe olevansa sellaisessa työssä, minkä pohjalta voisi vastata haastattelun kysymyksiin ja kaksi jätti kokonaan vastaamatta sähköpostiviestiin.

5.5 Tutkimuksen luotettavuus

Tuomi ja Sarajärvi toteavat, että laadullisessa tutkimuksessa on tärkeää, että vastaajat tietävät tutkitusta ilmiöstä paljon, ja heillä oin kokemusta siitä. (2009, 85.) Tuomen ja Sarajärven mukaan opinnäytetyön aineistojen koot voidaan asettaa omaan arvoonsa, koska niiden tehtävänä on näyttää toteen tekijänsä osaaminen omalla alallaan. He toteavat myös, että etteivät aineiston koot vaihtele laadullisessa tutkimuksessa merkittävästi, vaan ne ovat pääsääntöisesti pieniä suhteessa määrälliseen tutkimukseen.

Tutkimukseen vastanneet seitsemän opiskelijaa olivat kukin opiskelleet Tikkurilan P2P-koulutuksessa useamman vuoden ajan, minkä johdosta he tunsivat koulutuksessa käytettävät menetelmät ja toimintatavat hyvin. Sen lisäksi, että heillä oli vahva subjektiivinen käsitys koulutuksesta, heillä oli myös koko opiskelun ajan mahdollista seurata vierestä muiden opiskelijoiden opintoja. Vastaajat olivat kaikki valmistuneet P2P-koulutuksesta ja siirtyneet työelämään, joten he olivat jo pystyneet vertaamaan opiskelujensa aikana saatuja valmiuksia työelämän vaatimukseen. Vastaajien kattavien opiskelu- ja työelämäkokemusten johdosta katsottiin, että tutkimus on luotettava.

Tutkimukseen saaduissa vastauksissa oli huomioitava, että haastatteluun vastanneet valmistuneet opiskelijat tiesivät opinnäytetyön tekijöiden opiskelevan P2P-koulutuksessa. Tämän vuoksi annetuissa vastauksissa viitattiin seikkoihin, kuten opiskelujen aikana tehtyihin projekteihin, joista tutkimuksen tekijällä oli oltava ennestään tietoa voidakseen analysoida vastauksia.

5.6 Tulokset

Laurea Tikkurilan P2P-koulutuksessa on mahdollista erikoistua liiketalouden eri toimintalueisiin, ja täten räätälöidä omista opinnoistaan itselle sopiva kokonaisuus. Tämä näkyi myös haastatteluiden vastauksissa (Liitteet 2-8), sillä haastateltavat olivat kaikki kokeneet liiketalouden koulutuksen omalla tavallaan, minkä johdosta myös haastattelun vastauksissa oli melkoista hajontaa. Vastaajien sijoittuminen työelämään oli myös erilaista, esimerkiksi osa vastaajista on valmistumisen jälkeen työllistynyt työtehtäviin, jossa he kokevat opintojen suurimman hyödyn olleen verkostoitumisessa, kun taas jotkut vastaajista eivät nykyisessä työtehtävässään olleet päässeet käyttämään opintojen aikana saamia taitoja. Haastattelun vastauksista ei käynyt ilmi missä työtehtävissä vastaajat tarkalleen ottaen työskentelevät.

Hajonnasta huolimatta vastauksista oli havaittavissa selkeitä trendejä, kuten ryhmätyötaidot, työelämäkontaktit, tiedon jakaminen, teoriatieto sekä taloushallinnon ja kielten opetukseen kohdistuneet kokemukset. Näitä suurempia kokonaisuuksia käydään läpi tässä osiossa.

5.6.1 Taloushallinnon ja kielten opetus

Haastattelun vastauksista kävi ilmi, että vastaajat olivat kokeneet puutteita liiketalouden P2P-koulutuksen opetuksessa taloushallinnon ja kielten opetuksen osalta. Kuten jo opinnäytetyön teoriaosuudessa mainittiin, liiketalouden opintoihin kuuluu pakollisena osana vain kymmenen opintopisteen edestä taloushallinnon opetusta. Opiskelija voi kuitenkin halutessaan syventää taloushallinnon osaamistaan valitsemalla projekteja ja kursseja syventäviin opintoihinsa taloushallinnon teemasta.

Haastatteluun vastanneet eivät vastauksissaan perustelleet kokemiaan puutteita niinkään käytännön työelämässä ilmenneisiin ongelmiin, vaan usein kertoivat työnantajien odottavan tradenomilta tiettyjen taloushallintoon liittyvien käsitteiden ja teoriakokonaisuuksien osaamista. Toisaalta, työnantajien odotukset tradenomien taloushallinnon osaamisesta voivat juontaa juurensa yritysmaailmassa vallalla olevaan pulaan taloushallinnon osajista, ja siihen että tradenomin tutkinto on sisällöltään ja erikoistumisaloiltaan niin laaja, etteivät työnantajat välttämättä tiedä tutkinnon tarkkaa sisältöä. Opinnäytetyötä tehdessä vastaan tul-

leista tutkimuksista (Tradenomiliitto 2011) ei myöskään käynyt ilmi, että työelämässä koetaisiin tradenomien taloushallinnon osaaminen puutteelliseksi.

Yhdessä vastauksessa myös mainittiin selityksenä puutteelliselle taloushallinnon opetukselle se, että vastaajan opiskeluaikana taloushallinnon ammattiopintoihin tähtääviä kursseja ei Laurea Tikkurilassa järjestetty, vaikka opetussuunnitelmassa opiskelijalla kerrotaan olevan mahdollisuus kasvattaa osaamistaan missä tahansa viidestä liiketalouden teemasta, joita ovat markkinointi, viestintä, taloushallinto, johtaminen tai liiketoiminta.

Vastauksista kävi ilmi myös, että kieliopinnot koetaan puutteellisiksi ja niitä toivottaisiin järjestettävän enemmän. Englanninkielen osaaminen on nykyään työelämässä tärkeä taito, eikä liiketalouden P2P-koulutuksen aikana saatuun englanninkielen opetukseen oltu tyytyväisiä. Tradenomiliitto TRAL:n määritelmän mukainen hyvä kielitaito ja yliopistotasoinen kielitaito eivät siis vastaajien mielestä toteudu. Rajallinen kielitaito on koettu ongelmalliseksi myös muissa tradenomeja koskevissa tutkimuksissa (esim. Kivinen & Nurmi: Työ koulutus ja osaaminen - Yliopisto ja ammattikorkeakoulu yhdeksän maan eurooppalaisessa vertailussa).

5.6.2 Ryhmätyötaidot

Työelämä on vuosien varrella muuttunut jatkuvasti enemmän projektimuotoiseen suuntaan. Projektimuotoinen työelämä edellyttää myös tradenomilta ryhmätyötaitoja ja muuttuvat projektitiimien kokoonpanot taas taitoa tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Tutkimuksessa kysyttiin vastaajien mielipidettä heille P2P-koulutuksessa opetetuista ryhmätyötaidoista työelämävalmiuksien kannalta.

Haastatteluvastauksista kävi ilmi, että vastaajat pitivät ryhmätyötaitoja tärkeänä osaamisalueena. Lisäksi koettiin, että myös työelämässä arvostetaan henkilöä, joka on kykenevä toimimaan hyvin ryhmässä. Pääasiassa vastaajat ovat kokeneet oppineensa paremmiksi ryhmätyöskentelijöiksi liiketalouden P2P-koulutuksen aikana. Vastauksissa toistui useampaan kertaan ajatus siitä, että opiskelija oli opintojen aikana oppinut tekemään töitä erilaisten ihmisten kanssa, mistä oli ollut hyötyä myös työelämässä, vaikka vastaaja ei ollutkaan välttämättä vielä koulutustaan vastaavassa työssä. Vastauksien perusteella voi myös todeta, että opiskelijat ymmärsivät toimivan tiimityöskentelyn ja hyvän ryhmähengen vaikutuksen ryhmän saavuttamiin lopputuloksiin.

Osa vastaajista koki myös, että ryhmätyötaitoja ei niinkään oltu liiketalouden P2P-koulutuksessa opetettu, vaan oppiminen oli tapahtunut tekemisen ohessa. Vastaajien näemyksen mukaan ryhmätyötaitoja opittiin myös paljolti toisilta opiskelijoilta vertaisoppimisen kautta sekä muilta mahdollisilta projektitiimin jäseniltä. Tekemällä oppiminen, vertaisop-

piminen ja hiljaisen tiedon siirtyminen ovat kaikki LbD-toimintamallin mukaisia toimintatapoja. Liiketalouden P2P-koulutuksen opetussuunnitelmassa ei erikseen mainita ryhmätyötaitojen opettamisesta, mutta kohdassa, jossa kuvataan opiskelijan linjalta saamia valmiuksista, mainitaan ryhmätyötaidot.

5.6.3 Käsitteet teoreettisesta osaamisesta

Haastatteluun vastanneiden mielestä liiketalouden P2P-koulutuksesta saatu teoriapohja ei ollut riittävä.

Projektioppimisessa yksilön vastuu omasta oppimisesta kasvaa, ja kuten P2P-koulutuksen opetussuunnitelmassa on määritelty, projektin alkuvaiheessa opiskelijoiden tulisi itsenäisesti perehtyä teoriapohjaan ja projektin loppua kohden jakaa opittua tietoa muiden projektiryhmän jäsenten kanssa. Projektioppimisen teorian mukaisesti opiskelijan vastuun omasta oppimisesta lisäksi myös ohjaajalla on tärkeä rooli oppimisen tapahtumisessa. Ohjaajan tulisi varmistaa, että käytännön oppimisen ohella on tapahtunut myös teoreettista oppimista, sekä opitun teorian jakamista.

Vastauksissa teoriapohjan riittämättömyyteen ei kuvattu yksiselitteisesti, vaan kullakin vastaajalla oli oma mielikuvansa siitä, missä kohdin heidän oppimansa teoria oli jäänyt vajavaiseksi. Tämä selittynee sillä, että liiketalouden P2P-koulutus kaikkine teemoineen on hyvin laaja, ja yksittäisten, tiettyyn teemaan liittyvien, asioiden hallitseminen kokonaisvaltaisesti on miltei mahdotonta. P2P-koulutuksesta valmistuneen, markkinointiin ja viestintään erikoistuneen opiskelijan työelämässä tarvitsema teoriapohja poikkeaa merkittävästi esimerkiksi taloushallintoon erikoistuneen opiskelijan teoriapohjasta. Myös tämän valossa opiskelijan oma rooli oppimastaan korostuu.

Vastauksissa ei myöskään käy ilmi käytännön tilanteita työelämässä, jossa vastaajat olisivat kokeneet teoriapohjansa olleen vajavainen, vaan vastaajat peilaavat teoriapohjaansa pitkälti omiin tai työelämän olettamuksiin tradenomin nimikkeellä valmistuneen opiskelijan teoriaosaamiseen.

5.6.4 Tiedon jakaminen

Tiedon jakamisen periaate on tärkeä osa liiketalouden P2P-koulutuksen luonnetta. LbD-menetelmään sekä vertais- ja projektioppimiseen nojaavassa opiskelumallissa opiskelijoiden omaehtoinen teoria-aineistoon perehtyminen sekä keskinäinen tiedonjakaminen korostuu.

Vertaisoppimisen periaatteiden mukaisesti ryhmätyötaitojen osaaminen korostui vastauksissa. Haastattelun vastaajat kokivat P2P-koulutuksen näkyneen merkittävästi ryhmätyötaitojen kehittämisenä. Ryhmätyöskentelyn onnistuessa myös tiedon jakaminen helpottuu, sillä ryhmän jäsenten on helpompi tuoda omia mielipiteitään esiin ja näin tuoda uusia näkökulmia tutkittuun asiaan. Projektioppimisen periaatteiden mukaan aineistoon perehdyttäessä jokaiselle projektiryhmän jäsenelle syntyy asiantuntijuutta tietyllä osaamisalueella. Tätä asiantuntijuutta pyritään jakamaan projektiryhmän muille jäsenille jakamalla opittu tieto heidän kanssaan, ja mahdollisesti saamaan aikaan keskustelua aiheesta, jolloin yhteinen tieto jalostuu ja kehittyy.

P2P-koulutuksessa projektiryhmän tiedon jakaminen tapahtuu opetussuunnitelman mukaan projektityöskentelyn loppupuolella, kun projektiryhmän jäsenet ovat perehtyneet oman teoriaosuuteensa. Tämä opitun teorian tiedon ja oman asiantuntijuuden jakaminen ei kuitenkaan haastatteluun vastanneiden mukaan ole toteutunut P2P-koulutuksen aikana opetussuunnitelmassa tai projektioppimisen teoriassa määritetyllä tavalla, vaan vastaajat kokevat, että tiedon jakamisen periaatteita ei ole koulutuksen aikana toteutettu. Tietoista jakamista ei kenenkään vastaajista mielestä ole tapahtunut, ja harvan mielestä jotain tietoa on jaettu, mutta sekin on ollut ns. hiljaista tietoa, jota ei pysty erikseen nimeämään. Yksi haastateltavista kiteytti asian siten, ettei projektiryhmän jäsenillä ole ollut tarpeeksi mielenkiintoa perehtyä omaan teoriaosuuteensa riittävästi, jotta he olisivat voineet jakaa teoriatietoa eteenpäin muulle ryhmälle. Opiskelijoiden sitoutumattomuus yhteisiin tavoitteisiin ja vastuun puute ryhmätyöskentelyn sujuvuudesta tunnustetaan myös yleisesti projektioppimisen ongelmakohdaksi.

Tarkasteltaessa tutkimustuloksia sekä projekti- ja vertaisoppimiseen liittyvää teoriatietoa, käy selvästi ilmi, ettei jaetun tiedon periaatteita ole toteutettu riittäväällä tavalla liiketalouden P2P-koulutuksessa. Ammattikorkeakoulussa vastuu omien opintojen sujuvuudesta on aina viime kädessä opiskelijalla itsellään, mutta vertais- ja projektioppimiseen nojaavassa koulutuksessa myös ohjaajan rooli korostuu. Kuten jo teoriaosuudessa on mainittu, ohjaajan vastuulla on pitää huolta siitä, että annetut tavoitteet saavutetaan oikeanlaisella työskentelyllä.

5.6.5 Työelämäkontaktit

Laurea-ammattikorkeakoulun LbD-toimintamallin mukaisesti liiketalouden P2P-koulutuksen opiskelijat pääsevät integroitumaan työelämään jo opiskeluaikanaan erilaisten projektien ja oppimistapahtumien myötä, mistä voitaisiin päätellä että työn saaminen valmistumisen jälkeen on heille helpompaa kuin perinteisen luentopohjaisen toimintamallin mukaisen koulutuksen saaneille. Liiketalouden P2P-koulutuksen sekä yleisemmällä tasolla LbD-menettelyn

yhtenä kulmakivenä pidetään työelämässä toimimisen ja työelämän kehittämisen myötä syntyviä kontakteja työelämään.

Haastattelun tuloksista ilmeni, ettei valtaosa vastaajista koe opiskeluiden aikana saaduista kontakteista olleen käytännön hyötyä työn haussa. Työelämäkontakteja vastauksissa tunnustettiin syntyvän, mutta niiden hyöty on monelle jäänyt käytännössä vähäiseksi. Yhdessä vastauksessa ongelma käyttökelpoisten työelämäkontaktien syntymiseen tiivistettiin siten, ettei varsinaista vuorovaikutusta projektien toimeksiantajien kanssa juurikaan syntynyt, vaan toimeksiantaja oli läsnä opiskelijoiden kanssa vain projektin aloitus- ja lopetustapaamisissa.

Vastaajat, joiden mielestä liiketalouden P2P-koulutuksen aikana luoduista työelämäkontakteista oli ollut hyötyä valmistumisen jälkeen, kokivat että hyöty oli näkynyt ennemminkin syntyneissä sosiaalisissa suhteissa. Vastaajien mielestä koulutuksesta saatu hyöty oli ollut suurinta verkostoitumisen ja uusien potentiaalisten asiakaskontaktien luomisessa.

Sen sijaan ammattikorkeakouluopintoihin pakollisena osana kuuluvat työharjoittelut olivat edesauttaneet vastaajien työn saamista myös opintojen jälkeen. Vastauksista kävi ilmi, että opintojen loppuvaiheessa suoritettava toinen työharjoittelu muuttui joidenkin kohdalla vaki-tuiseksi työpaikaksi. Tämä linkki työelämän ei kuitenkaan ollut uniikki vain Laurea Tikkurilan liiketalouden P2P-linjalle, vaan työharjoittelut kuuluvat osana kaikkiin ammattikorkeakoulututkintoihin, ja ovat osa jo ammattikorkeakoululaissa määriteltyä oppilaitoksen toimimista läheisessä yhteistyössä työelämän kanssa.

6 Kehitysehdotukset

Opinnäytetyön tekijät kokevat, että saatujen tutkimustulosten avulla Laurea Tikkurilan P2P-koulutuksesta vastuussa olevat tahot voivat kehittää koulutusta vastaamaan työelämän vaatimuksia entistä paremmin. Valmistuneiden opiskelijoiden ajatukset omasta osaamisestaan ja sen riittävydestä ovat avainasemassa kehitystoimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Yleisellä tasolla liiketalouden P2P-koulutuksen valmistavuutta käytännön työelämään pidettiin hyvänä, ja varsinkin ryhmätyöprosessien ja projektimuotoisen opiskelun myötä opittuja sosiaalisen vuorovaikuttamisen taitoja arvostettiin vastaajien keskuudessa. Tutkimuksessa ilmeni kuitenkin koulutuksen osa-alueita, jotka olisi hyvä huomioida liiketalouden P2P-koulutuksen kehittämisessä jatkossa, kuten taloushallinnon osaaminen, sekä työelämäkontaktien vahvistaminen ja opiskelijoiden teoreettisen osaamisen syntymisen varmistaminen.

Opetussuunnitelmassa taloushallinnon osuudeksi opinnoista määritellään kymmenen opin-
topistettua, mikä on vähemmän kuin missään muussa liiketalouden P2P-koulutuksen teemassa.
Liiketalouden P2P-tradenomin osaamiseen kuuluvista viidestä teemasta juuri taloushallinnon
osaajia kaivataan kipeästi markkinoilla, kuten opinnäytetyön teoriaosuudessa aiemmin kerrot-
tiin. Ristiriita vajavaisen taloushallinnon kurssitarjonnan ja opetuksen välillä on suuri, kun
otetaan huomioon se, että LbD-menetelmää toteuttavan Laurea-ammattikorkeakoulun pitäisi
sekä ammattikorkeakoululain että oman strategisen linjauksensa mukaan olla läheisessä suht-
eessa mukana kehittämässä työelämää. Lisäksi tutkimuksessa kävi ilmi, ettei taloushallinnon
kursseja ollut tarjolla riittävää määrää, jotta opiskelijat voisivat suorittaa syventäviä opintoja
taloushallinnon teemasta. Näiden seikkojen vuoksi olisikin hyödyllistä pohtia taloushallinnon
projektien ja kurssien määrän lisäämistä opetussuunnitelman pakollisiin kursseihin sekä myös
tarjolla olevien taloushallinnon kurssien määrän lisäämistä.

Taloushallinnon teemaan kuuluvien projektien puutteellinen tarjonta huomattiin P2P-
koulutuksessa vuonna 2012. Kyseisen vuoden syyskuussa koulutukseen palkattiin taloushallin-
non lehtori, minkä johdosta kurssitarjonta taloushallinnon osalta laajeni. On huomioitavaa,
että haastatteluun vastanneet opiskelijat olivat ehtineet suorittamaan opinnoistaan jo noin
puolet siinä vaiheessa, kun taloushallinnon projektitarjonta laajeni. Mikäli haastateltaisiin
myöhemmin opintonsa aloittaneita opiskelijoita, taloushallinnon projektien vähäisyys ei
välttämättä nousisi esille ainakaan yhtä selkeästi.

Kokoaikaisen taloushallinnon lehtorin puuttuminen on ollut yksi syy teemaan liittyvien projek-
tien vähäisyyteen. Lisäksi taloushallintoon liittyvien projektien saaminen yrityksiltä saattaa
olla haastavaa, koska projektit ovat suuria kokonaisuuksia ja ajaltaan pitkäkestoisia työ-
tehtäviä, joita on haastavaa pilkkoa kolmannen osapuolen tekemiksi projekteiksi. Taloushal-
lintoon liittyvät tehtävät sisältävät usein
myös yrityksen kannalta arkaluonteista tietoa esimerkiksi tunnusluvuista, mitä ei välttämättä
haluta saattaa ulkopuolisen tietoon.

Työelämäkontaktien saaminen ja verkostoituminen jo opintojen aikana on loistava valttikortti
nykyisessä työelämässä. Laurean liiketalouden P2P-koulutuksessa opiskelijat työskentelevät
työelämän projekteissa, ja tapaavat toimeksiantajiaan. Tutkimuksesta käy kuitenkin ilmi,
että harva haastatteluun vastanneista on saanut työelämäkontakteista konkreettista hyötyä
työllistymisensä tai muuten työelämään siirtymisen kannalta. Vastauksissa kävi ilmi, että kon-
taktien syntymistä ei pääse tapahtumaan koska toimeksiantajia tavataan hyvin harvakseltaan,
pahimmillaan vain projektin alussa ja lopussa. Tämän vuoksi käyttökelpoista verkostoitumista
yhdessä toimeksiantajien kanssa ei tapahdu, kun käytännön vuorovaikutus on näin vähäistä.
Tämän vuoksi jatkossa koulutusta kehittäessä työelämän edustajien ja opiskelijoiden vuo-
rovaikuttamista tulisikin painottaa entistä enemmän. Liiketalouden P2P-koulutuksen opiskeli-

jat tekevät kuitenkin tärkeää työtä projektien muodossa yrityksille, jolloin olisi kohtuullista vaatia myös yrityksiltä panostusta projekteihin edes yrityksen edustajan läsnäololla projektitiimin tapaamisissa. Tämän onnistuminen on tietenkin paljolti kiinni toimeksiantajan aktiivisuudesta ja omasta halusta olla mukana projekteissa, mihin saattaa olla haastavaa vaikuttaa ohjaajienkaan taholta. Lisäksi on muistettava, että opiskelijalla itsellään on myös suuri vastuu omasta verkostoitumisestaan, mitä ei liiaksi voi korostaa.

Tiedon jakamisen periaate kuuluu tärkeänä osana liiketalouden P2P-koulutuksen pohjana oleviin vertaisoppimisen ja projektioppimisen periaatteisiin, ja tiedon jakaminen on mainittu myös tärkeänä osana projektin kulkua P2P-koulutuksen opetussuunnitelmassa. Tiedon jakamisen kautta projektiryhmän jäsenet tutustuvat projektissa läsnä olevaan teoreettiseen viitekehukseen, jonka he jakavat opiskelijakollegoilleen. Tiedon jakamisella ehkäistään teoreettisen osaamisen puutetta, jota helposti tapahtuu tekemällä oppimisen menetelmässä. Tutkimuksen perusteella hiljaisen tiedon jakamista on jossain muodossa tapahtunut koulutuksessa vähäisesti, mutta näkyvän tiedon jakamista ei ole tapahtunut lainkaan. Tutkimuksen perusteella koulutuksen opiskelijat eivät oppineet ottamaan vastuuta oman teoriapohjansa kartuttamisesta, jolloin tiedon jakamisen edellytykset eivät pääse syntymään. Teoreettisen viitekehksen perusteella myös ohjaajilla on aktiivinen ja tärkeä rooli tiedon jakamisen varmistamisessa, mutta tutkimuksessa ohjaajien roolista ei saatu minkäänlaisia viitteitä. Tämän vuoksi jatkossa ohjaajien kannattaisikin varmistaa, että koulutuksessa tehtävät projektit muodostavat kulultaan koulutuksen opetussuunnitelmassa määritettyä mallia, jossa projektin loppuvaiheessa opiskelijat jakavat oppimaansa teoriatietoa sekä omalle projektiryhmälleen että koko ryhmälle suunnitelmallisesti.

Lähteet

- Akava. 2013. Akavaaka-tilastokooste. Viitattu 18.4.2014.
http://www.akava.fi/tyoelama/akavalaiset_tyoelamassa/akavaaka-tilastokooste
- Akava. 2014.
http://www.akava.fi/tyoelama/akavalaiset_tyoelamassa/tyottomyystilastot
- Ammattikorkeakoululaki 564/2009
- Ammattiliitto Pro. 2012. Insinöörin ja tradenomin työura vertailussa: Miesinsinööri vakainaistetaan jo uran alussa. Viitattu 14.4.2014.
<http://www.proliitto.fi/fi/media/uutiset/insinöörin-ja-tradenomin-tyoura-vertailussa-miesinsinööri-vakainaistetaan-jo-uran-alussa.html>
- Ammattinetti. 2014. Markkinointipäällikkö. Viitattu 14.4.2014.
http://www.ammattinetti.fi/ammattit/detail/348_ammatti
- Anttila, P. 2009. Projektioppiminen ammattikorkeakoulun ja työelämän yhteishankkeissa. Teoksessa Ruohonen, S. & Mäkelä-Marttinen, L. (toim.) Kohti oppimisen ja osaamisen ekosysteemiä. Jyväskylä: Kopijyvä Oy. 20-25.
- Collin, J., Korhonen, K., Penttinen, L. & Vakiala, V. 2003. Jaettu Asiantuntijuus. Viitattu 1.5.2014. <http://www.tutkiva.edu.hel.fi/jaettu.html>
- Dunbar, K. 2001. The Analogical Paradox: Why Analogy Is So Easy In Naturalistic Settings, Yet So Difficult In The Psychological Laboratory. Teoksessa Gentner D., Holyak J. & Kokinov B. (toim.) Analogy: Perspectives from Cognitive Science. Cambridge: MIT Press.
- Fields, M. 2012. Mitä on vertaisoppiminen? Teoksessa Fields, M. & Plathan, S. (toim.) Tietoa, taitoa ja hyvää fiilistä - vertaisoppimisen taustaa ja kokemuksia järjestötoiminnassa. Turenki: Kirjapaino Jaarli Oy. 9-17.
- HAMK 2014. Kehittämispohjainen oppiminen (LbD). Viitattu 18.4.2014.
http://portal.hamk.fi/portal/page/portal/HAMK/koulutus/Ylempi_AMK_tutkinto/kudos/lahto_lahtok/kehittamispohjainen_oppiminen_%28LbD%29
- Helle, L., Tynjälä, P. & Vesterinen, P. 2007. Work-Related Project as a Learning Environment. Teoksessa Tynjälä, P., Välimaa, J. & Boulton-Lewis, G. Higher Education and Working Life. Collaborations, Confrontations and Challenges. UK: Emerald Group Publishing Limited. 195-206.
- Hätönen, H. 2011. Osaamiskartoituksesta kehittämiseen II. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Jyväskylän Yliopiston Kielikeskus. 2009. Opi Oppimaan. Viitattu 1.5.2014.
<https://kielikompassi.jyu.fi/opioppimaan/itseohjautuvuus.htm>
- Kanerva-Lehto, H., Linnossuo, T. & Torvinen, V. 2007. Teoksessa Kanerva-Lehto, H. & Lehtonen, J. (toim.) Tutkimuspaja - oppimista ja kehittämistä. Turku: Turun kaupungin painatuspalvelukeskus, 31-32.
- Kanerva-Lehto, H. 2007. 3.3 Laurea-ammattikorkeakoulun LbD-toimintamalli. Teoksessa Kanerva-Lehto, H. & Lehtonen, J. (toim.) Tutkimuspaja - oppimista ja kehittämistä. Turku: Turun kaupungin painatuspalvelukeskus, 43.
- Kettunen, R. & Laesvirta, M. 2002. Oppijana työyhteisössä. Helsinki: Nomini Oy.

- Kivinen, O. & Nurmi, J. 2008. Työ koulutus ja osaaminen - Yliopisto ja ammattikorkeakoulu yhdeksän maan eurooppalaisessa vertailussa. Turku: Uniprint.
- Kotila, H. 2004. Teoksessa Kotila, H. & Mutanen, A (toim.) Tutkiva ja kehittävä ammattikorkeakoulu. Helsinki: Edita Prima Oy. 11-14.
- Lagerström, Christina 2011. Yksin ulapalla vai samassa veneessä kohti yritysmaailman aallokkoa - opiskelijoiden kokemuksia peer to peer -toimintamallissa opiskelusta. Tikkurila: Laurea-ammattikorkeakoulu.
- Laurea-ammattikorkeakoulu 2007. Pedagoginen strategia. Viitattu 18.4.2014.
- Laurea-Ammattikorkeakoulu 2011. Peer-to-peer (P2P)-toimintamalli. Viitattu 9.5.2014.
http://www.laurea.fi/fi/tikkurila/koulutus/amk_tutkinnot/liiketalousp2p/Documents/Opetus-suunnitelma%20P2P.pdf
- Laurea-Ammattikorkeakoulu 2013. Tietoa Laureasta. Viitattu 30.10.2013.
<http://www.laurea.fi/fi/tietoa-laureasta/Sivut/default.aspx>
- Laurea-ammattikorkeakoulu 2014a. Hakija- ja aloituspaikkatilasto. Viitattu 10.5.2014.
http://www.laurea.fi/fi/hakeminen/amk_tutkinnot/hakijatilatost/PublishingImages/Hakijatilatost_nuoret_S2014.pdf
- Laurea-ammattikorkeakoulu 2014b. Ammattikorkeakoulututkinnot. Viitattu 18.5.2014.
<http://www.laurea.fi/fi/opiskelu/koulutus/amk-tutkinnot/Sivut/default.aspx>
- Laurea-ammattikorkeakoulu 2014c. Liiketalouden koulutus. Viitattu 18.5.2014.
<http://www.laurea.fi/fi/opiskelu/koulutus/amk-tutkinnot/liiketalous/Sivut/default.aspx>
- Metsämuuronen, J. 2008. Laadullisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Gummerus
- Plathan, S. 2012. Vuorovaikutusta ja ryhmädynamiikkaa vertaisopintoryhmässä. Teoksessa Fields, M. & Plathan, S. (toim.) Tietoa, taitoa ja hyvää fiilistä - vertaisoppimisen taustaa ja kokemuksia järjestötoiminnassa. Turenki: Kirjapaino Jaarli Oy. 9-27.
- Rauhala, P. 2006. Laurean oppimisen näkemyksen kasvatusfilosofinen perusta. Teoksessa Erkamo, ym. (toim.) Laurea-ammattikorkeakoulu, B11. Helsinki: Edita Prima, 2006.
- Ronkainen, S. Pehkonen, L. Lindblom-Ylänne, S. & Paavilainen, E. 2011. Tutkimuksen voimasanat. Helsinki: Wsoypro
- Suomen Ekonomiliitto. 2014. Koulutusmäärät kauppatieteissä. Viitattu 14.4.2014.
<http://www.sefe.fi/koulutusmaarat-kauppatieteissa>
- Taloussanomien 2010. Tradenomeilla ja insinööreillä työ ei vastaa koulutusta. Viitattu 14.4.2014. [http://www.taloussanomien.fi/tyo-ja-koulutus/2010/06/02/tradenomeilla-ja-insinööreillä-tyo-ei-vastaa-koulutusta/20107846/139](http://www.taloussanomien.fi/tyo-ja-koulutus/2010/06/02/tradenomeilla-ja-insinööreilla-tyo-ei-vastaa-koulutusta/20107846/139)
- Toivonen, V.-M. & Asikainen, R. 2004. Yrityksen hiljainen osaaminen. Kehittämisen uusi taso. Helsinki: Mieli Kirjat.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 5. uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.
- Tradenomiliitto 2011. Työelämän näkemykset ja odotukset tradenomikoulutuksesta. <http://www.tradenomiliitto.fi/info/155>
- Tradenomiliitto. 2012. Jäsentutkimus 2012.

Tradenomiliitto 2014a. Tradenomikoulutus. Viitattu 14.4.2014.
<http://www.tradenomiliitto.fi/info/tradenomikoulutus>

Tradenomiliitto 2014b. Työllisyystilanne. Viitattu 14.4.2014.

Uudenmaan ELY-keskus. 2014. Ammattibarometri 1/2014. Viitattu 14.4.2014. Saatavilla WWW-muodossa: <http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/3060189/Uusimaa/8645014c-9ea0-433c-a8ea-283bfb4bf152>

Uusi Suomi. 2010. ”Tradenomeilla on ongelma”. Viitattu 14.4.2014.
<http://www.uusisuomi.fi/raha/93991-%E2%80%9Dtradenomeilla-on-ongelma%E2%80%9D>

Vesterinen, P. 2001. Projektiopiskelu ja -oppiminen ammattikorkeakoulussa. Jyväskylä: Jyväskylä University Printing House & Lievestuore: ER-Paino Ky.

Vesterinen, P. 2006. 'Hyvä projekti'- projektiosaamista oppimassa. Teoksessa Ruohonen, S. & Mäkelä-Marttinen, L. (toim.) Luovuuden lumo. Kokemuksia projektioppimisesta. Porvoo: WS Bookwell, 15-21.

Yleisradio. 2013. Näissä ammateissa työllistyt takuulla. Viitattu 14.4.2014.
http://yle.fi/uutiset/naissa_ammateissa_tyollistyt_takuulla/6441997

Kuvat

Kuva 1: Laurea-ammattikorkeakoulun yksiköt Uudellamaalla	7
Kuva 2: Ammatillinen kasvuprosessi	9
Kuva 3: Liiketoiminnan koulutusohjelman sisältö	11
Kuva 4: Projektin kulku (Laurea-ammattikorkeakoulu)	20

Taulukot

Taulukko 1: Opintojen jakautuminen viiden teeman mukaan	13
Taulukko 2: Ammattikorkeakoulun käyneiden työllistyminen aloittain	21
Taulukko 3: Tradenomien työtehtävät (TRAL:n jäsentutkimus, 2011)	23

Liitteet

Liite 1: Saateviesti ja haastattelu	41
Liite 2: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 1	42
Liite 3: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 2	44
Liite 4: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 3	46
Liite 5: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 4	47
Liite 6: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 5	49
Liite 7: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 6	51
Liite 8: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 7	52

Liite 1: Saateviesti ja haastattelu

Hei!

Teemme tutkimusmuotoista opinnäytetyötä siitä kuinka hyvin Laurea P2P-opinnot valmistavat opiskelijoita työelämään. Kaikki kysymykset pohjautuvat Laurea P2P:n opetussuunnitelmaan. Toivoisimme Sinulta kysymyksiin mahdollisimman kattavia vastauksia, jotka perustuvat omiin kokemuksiisi. Kysymyksiin vastanneiden henkilöllisyydet tullaan hyvän tutkimustavan mukaisesti pitämään salassa. Vastaukset toivoisimme sähköpostitse osoitteeseen juha.niemi@laurea.fi. Jos haluat lukea opinnäytetyömme sen valmistuttua, kirjoita sähköpostiosoitteesi viimeisen vastauksen jälkeen.

Kiitos!

Ystävällisin terveisin,
Juha Niemi & Annika Suominen

Kysymykset:

Ryhmätyötaidot

- 1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetetuilla ryhmätyötaidoilla on ollut työelämävalmiutesi?
 - 2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?
 - 3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi? Teoriapohja
 - 4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?
 - 5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teorian tietoja (ns. jaettu tieto)?
- Verkostoituminen
- 6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?
 - 7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?
- Siirtyminen työelämään
- 8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamanasi oppina työelämän kannalta?
 - 9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?
 - 10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä?
 - 11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?
 - 12.) Minkä koet suurimpana työnantajallesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?

Liite 2: Haastattelun vastaukset: Vastaja 1

1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetetuilla ryhmätyötaitoilla on ollut työelämävalmiuteesi?
Varsinaisesti en koe, että ryhmätyötaitoja opetettiin vaan enemmänkin niitä opittiin oman tekemisen kautta, sillä ristiriidat ja muut ryhmäasiat ratkottiin pitkälti opiskelijoiden kesken ilman lehtoreita. Näissä tilanteissa oppimani taidot ovat kuitenkin positiivisesti vaikuttaneet työelämävalmiuteeni, esimerkiksi opettaneet huomioimaan erilaisia persoonallisuuksia ja niiden tarpeita.

2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?

En ole tällä hetkellä niin sanotusti "alan töissä" eikä työni sisällä projektityöskentelyä joten suoraa vastausta en tiedä, mutta uskon, että projektityöskentelykokemukset vastaavat työelämää, joskin työelämässä vastuut ovat suurempia. Etenkin pienemmissä ryhmissä ja projektipäällikön roolissa tehdyt projektit olivat itselleni opettavaisia. Isoissa, koko vuosikurssin projekteissa, kaikki eivät varmastikaan oppineet saman verran sillä toiset pääsivät helpommalla jättäytymällä taka-alalle aktiivisten tehdessä työt.

3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi?

Nykyiseen työhöni P2P-projektit eivät ole valmistaneet, mutta uskon, että jos opiskelija on painottanut opintojaan markkinointiin ja tehnyt erilaisia markkinoinnin projekteja monista näkökulmista, ja onnistuu saamaan markkinointipainotteisen työn, on projekteista ollut hänelle käytännön hyötyä. Harva kuitenkaan tietää vielä tulevaa unelma-ammattiaan projekteja valitessa ja tästä syystä hyöty ei välttämättä ole niin suuri kuin se voisi olla.

4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?

Nykyiseen työhöni P2P-linjalta saadulla teoriapohjalla ei ole suurta merkitystä, minkä lisäksi koen, että ainakin itse opiskeluiden aikana saamani teoriapohja on hyvin suppea. Koska opintoja painotetaan kahteen ammattiopintoon (esimerkiksi markkinointiin ja johtamiseen) saa opiskelija jo lähtökohtaisestikin enemmän teoriaa vain kahdesta teemasta. Tähän kun lisätään vielä oma kokemukseni siitä, että projektien loppuraporteissa on toivottu painotettavan teorian sijaan oman tekemisen onnistumisista ja analysointia ja teoriasta kerrottavan vain tärkeimmät, on oma teoriapohjani ainakin jäänyt suhteellisen heikoksi. Jos ideana on ollut, että opiskelija syventää omaa osaamista raportin teorioita lukiessaan, ei tämä ole ainakaan omalla kohdallani ollut mahdollista lähes täysipäiväisen työnteon ja useiden samanaikaisten projektien vuoksi. Harvalla opiskelijalla myöskään tuskin riittää mielenkiintoa ylimääräisten kirjojen lukemiseen vapaa-ajallaan vaikka aikaa olisikin.

5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoretietoja (ns. jaettu tieto)?

En koe oppineeni opiskelijakollegoiltani niin oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoretietoja, että voisin sanoa jaetun tiedon periaatteen toteutuneen.

6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?

Itse en ole pystynyt hyödyntämään projektien toimeksiantajia työtä hakiessani, sillä olen tehnyt hyvin vähän projekteja niin pienissä ryhmissä. Jo neljän hengen tiimeissä suhteita toimeksiantajaan on hoitanut aina lehtori eikä yksittäinen opiskelija. Tällöin toimeksiantajat ovat nähneet opiskelijoita vain alku- ja päätöspalavereissa, jolloin yksittäiset opiskelijat ja heidän taitonsa eivät ole päässeet esille. Esitelty

tuotos on aina mielletty ryhmän ansioksi ja uskon, että aika korkea kynnys on kellään lähtee soittelemaan, että "hei, tein teille silloin opiskeluaikana markkinointisuunnitelman 8 muun ihmisen kanssa projektina". Lisäksi suurin osa projektien toimeksiantajista on ollut hyvin pieniä työnantajia, jotka omien resurssien puuttumisen vuoksi hakevat apua firmansa jonkin osa-alueen kehittämiseksi. Vaikka siis tekisi työnsä hyvin ja pystyisi osoittamaan oman osuutensa, työllistyy opiskelija harvoin yhden hengen toimeksiantajayrityksiinkään. Oma näkemyksen onkin, että parhaan kontaktit työelämään opiskelija saa harjoittelupaikoistaan tai tehdessään opinnäytetyötään johonkin organisaatioon.

7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?

Ei ole. Kts. edellinen kohta.

8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamanasi oppina työelämän kannalta?

Tärkeimpänä oppina koen sen, että ilman omaa aktiivisuutta mitään ei tapahdu. Opintojen aikana oma aktiivisuus oli ainoa keino edetä opinnoissa, saada lehtoreita kiinni kun tarvitsi apua jne. Oma-aloitteisuuteni nousi varsinkin P2P linjalla, jossa kaikesta sai huolehtia itse, niin hyvässä kuin pahassakin.

9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?

En ole pystynyt vielä hyödyntämään opinnoissa oppimaani työelämässä, sillä en ole vielä koulutustani vastaavassa työssä. Nykyisessä työssäni olen pystynyt hyödyntämään ainoastaansovelletusti opittuja tiimityö- ja ryhmätyöskentelytaitoja.

10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä?

Siitä, että tiedän kauanko menee aikaa potilaan nestetipan vaihtoon. Viimeisenä opintokeväänäni teimme Toimiva sairaala- projektin, jossa olimme Katriinan sairaalassa kellottamassa sekunttikellolla hoitajien lähikontaktiin potilaiden kanssa käyttämää aikaa. Tämän projektin ideaa en ymmärtänyt vielä, sillä itselleni ei jäänyt projektista käteen mitään ja uskon ettei jäänyt muillekaan 10 oppilaalle. Jos toimintaa olisi pitänyt analysoida tai kehittää olisi projekti ollut edes hieman lähempänä omaa opintoalaamme, mutta nyt linkki liiketalouden opintoihin jäi pahasti puuttumaan.

11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?

Olen kokenut sen tilanteissa, joissa tradenomin oletetaan osaavan laajasti esimerkiksi taloushallinnon eri muotoja. Itse en suunnannut opintojani taloushallintoon, sillä opintojeni aikana taloushallinnon opettaja oli talon ulkopuolinen ja piti vain pakolliset kurssit taloushallinnosta. Ammattiopinnoiksi ajateltavia kurseja ei pidetty. Lisäksi kuten jo aiemmin sanoin, ei P2P linja anna opiskelijalle kirjattietoutta eri johtamisteorioista tai markkinoinnista, joita moni työnantaja taas olettaa tradenomin osaavan ja suhteuttavan tekemisensä näiden oppien mukaan. Myöskään esimerkiksi markkinointia lukenut ei tunne alan ohjelmia valmistuttuaan, mitä kuitenkin oletetaan useimmissa työpaikoissa.

12.) Minkä koet suurimpana työnantajillesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?

P2P tradenomi on tottunut ajamaan asioita eteenpäin ja tarttumaan kehittämiskohteisiin ilman sen suurempaa ohjausta. Itse koen P2P tradenomien vahvuutena siis ainakin oma-aloitteisuuden. Myös projektiluonteisen työskentelyn perusteet kuten tiukka aikataulu ja budjetti ovat P2P tradenomille itsestään selviä asioita, jotka tämä ottaa huomioon kaikessa tekemisessään. Vahvuuksiksi voidaan myös laskea ainakin osan porukasta luovuus, sillä koko ajan opintojen aikana on tolkutettu ajattelua laatikon ulkopuolelta ja uusien, hullujenkin asioiden keksimistä. Vaikka teoriaperustaa saisi opinnoissa lisää ollakin, on luovissa tilanteissa siihen myös helppo turvautua ja tehdä vanhan tavan mukaan. Tähän P2P tradenomi ei sorru koskaan!

Liite 3: Haastattelun vastaukset: Vastaaja 2

1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetetuilla ryhmätyötaitoilla on ollut työelämävalmiuteesi?
P2P opintojen ryhmätyöt ovat lähinnä opettaneet erilaisia yksilöiden työskentelytapoja ja asenteita ryhmää kohtaan. Mielenkiintoista oli nähdä miten aikuiset ihmiset eivät kanna vastuuta omasta osastaan. Ryhmätöiden tekeminen ei ole mielestä merkittävästi parantanut työelämävalmiuksiani.

2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?

Työelämässä ihmiset ovat paljon sitoutuneempia työhönsä. Työelämässä on paljon kiireisempää ja vaativampaa.

3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi?

Projektit eivät ole valmistaneet minua kovinkaan hyvin työelämään. Toisaalta ei luennoilla istuminenkaan valmista työelämään.

4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?

Nykyisessä työssäni en tarvitse kovinkaan paljon teoriapohjaa, mutta koen että p2p:ssä sisäistämani teoria on vähäistä.

5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoriatietoja (ns. jaettu tieto)?

Ryhmätyötaitoja koen oppineeni jonkin verran. Teoriaa en ole oppinut kollegoiltani oikeastaan ollenkaan, koska tietoa jaettiin melko vähän ja ketään ei jaksanut kunnolla perehtyä teoriaan niin että olisi sen kunnolla sisäistänyt.

6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?

Olen nykyisin töissä 2.harjoittelupaikassani tosin eri jaostossa. Hankin harjoittelupaikkani itse tead-enomiliiton sivujen kautta, joten p2p linja itsessään ei ole juurikaan vaikuttanut. Parista projektista sain työtodistuksen, joista voi olla hyötyä cv:ssä.

7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?

2. harjoitteluni ja yrityskylä projektissa vastuuohjaajana toimiminen ovat mielestäni oikeastaan ainoat p2p kautta urakehitykseeni vaikuttaneet projektit. Toisaalta p2p opetus myös mahdollisti valmistumisen vuotta aikaisemmin. Valmistuttuani aikaisemmin olen saanut jo koulutustani vastaavan täysipäiväisen työpaikan.

8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamanasi oppina työelämän kannalta?

Oppimani teoria liittyen liiketalouteen ja sosiaalisten taitojen kehittyminen. Sosiaaliset taidot kehittyivät projektien esittelyissä ja toimeksiantajien yhteistyössä.

9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?

Olen tuonut nykyisellä työpaikallani esimiehille esille organisaatiolle mahdollisesti hyödyllisiä kehittämisehdotuksia.

10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä?
lehden teko moottoripyöräkerholle p2p projektissa oli turhinta.

11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?

Työssäni olen huomannut, että minulla varsin puutteelliset taidot käyttää erityisesti Exceliä. Samoin taloushallintoon liittyvä termistö etenkin englanniksi on hakusessa.

12.) Minkä koet suurimpana työnantajallesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?

P2p linjalla minulle on ehkä kehittynyt parempi kyky hallita kokonaisuuksia ja olla vastuussa monesta asiasta samaan aikaan.

Liite 4: Haastattelun vastaukset: Vastaja 3

1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetetuilla ryhmätyötaitoilla on ollut työelämävalmiuteesi?

Uskon opintojen kasvattaneen valmiuksia, mutta toistaiseksi en ole näitä taitoja tarvinnut työelämässä.

2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?

Työelämässä en ole ollut ryhmä- tai projektityöskentelyssä.

3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi?

Ei millään tavalla.

4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?

Uskon sen riittävän vallan mainiosti, koska en ole ns. alalla töissä.

5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoriatietoja (ns. jaettu tieto)?

Varmasti jotain on tullut opittua myös opiskelijakollegoilta, mutta en pysty nimeämään mitä.

6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?

Verkostoja en ole käyttänyt hyväksi opintojen jälkeen, sillä minua pyydettiin takaisin töihin samaan paikkaan kuin missä työskentelin ennen opintoja.

7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?

Tämänhetkinen työnantajani arvostaa opintojani ja tiedustelee toisinaan olisiko koulussa suoritettu projekteja tiettyihin asioihin liittyen, jotta voisimme hyödyntää esim. toimintamallia tms. nykyisessä työpaikassani. Lisäksi tiettyjen projektien ansiosta saan vastuuta erilaisissa asioissa kuin ennen opintoja.

8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamasi oppina työelämän kannalta?

Nykyisessä työssä ainoa aihe, jota enemmän on hyödynnetty, on työoikeudelliset asiat.

9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?

En millään tavalla.

10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä?

E-lomaketta tulee tuskin enää ikinä käytettyä.

11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?

Työelämässä ei ole tällaista tullut eteen, mutta jos hakeutuisin aiemmin suunnittelemani alalle niin tradenomien oletetaan tietävän kirjanpidosta jonkin verran, mutta koulussa suoritettu kirjanpidon kurssi oli todella puutteellinen.

12.) Minkä koet suurimpana työnantajallesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?

Opinnoilla ei ole ollut mitään vaikutusta siinä, että minut valittiin kyseiseen työhön, joten en osaa vastata.

Liite 5: Haastattelun vastaukset: Vastaja 4

1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetuilla ryhmätyötaitoilla on ollut työelämävalmiuteesi?

Ryhmätyötaidot ovat kehittäneet työskentelemään työelämässä erilaisten ihmisten kanssa. Kaikista ei tarvitse pitää mutta työn tuloksen ja yhteishengen takia on tärkeää tulla toimeen keskenään.

2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?

En työskentele tällä hetkellä projektimuotoisessa työssä, joten on huono verrata koulussa olevia projekteja työelämään. Ryhmätyöskentely on kuitenkin vastannut hyvin työyhteisöä. Työkavereita on monenlaisia ja kaikki eivät tee työelämässäkään yhtä paljon kun toiset. Koulu valmisti siihen että osaa olla ottamatta asioita itseensä ja siihen että on tärkeä keskustella jos tiimi ei toimi niin kuin pitää. Kaikki ovat tasa-arvoisia lähtökohdiltaan.

3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi?

Nykyiseen työhöni ne eivät ole valmistaneet millään lailla. Hauska on kuitenkin työ, jossa voisin toteuttaa opittuja metodeja ja projektitaitoja laajemmin.

4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?

Teoriaa olisi voinut olla enemmänkin, mutta uskon että tekemisestä oppii enemmän ja työn itsessään oppii tekemällä. Teoria tukee vain työtä. Riippuen mihin suuntautuu, esim. taloushallinnon teoria P2P-linjalla oli aivan riittämätöntä.

5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoriatietoja (ns. jaettu tieto)?

Varmasti jotain on tarttunut matkaan. Varsinkin ryhmätyötaitoista. Koulussa on ollut varoittavia esimerkkejä miten ei ainakaan kannata toimia ja myöskin olen oppinut positiivisessa mielessä miten työelämässä pärjää paremmin työkavereiden kanssa. Teoriatietoja matkaan tarttui mielestäni vähemmän, eikä ehkä niin oleellista tietoa työelämän kannalta.

6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?

Projektityö ei ole näkynyt missään. Mutta työharjoittelun kautta olen työllistynyt.

7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?

Projekti ei, mutta kuten edellä mainitsin niin harjoittelu on edesauttanut työllistymistäni.

8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamanasi oppina työelämän kannalta?

Tiimityöskentely on mielestäni tärkein oppi. Vaikka työelämässä ei välttämättä ole projektityöskentelyä samalla tasolla kuin P2P linjalla, niin aina on työtiimi, jonka kanssa pitää osata työskennellä tuotteliaasti, tehokkaasti ja hyvässä yhteishengessä. On paljon helpompaa pärjätä työelämässä, kun tiimityötaidot on kohdallaan. Kaikista ei tarvitse tykätä, mutta kaikkien kanssa on tultava toimeen!

9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?

Tiimityöskentelytaitoja olen hyödyntänyt työpaikalla työilmapiirin parantamisessa/luomisessa.

10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä?

Tämä on vaikea. En osaa sanoa. Kaikki osaaminenhan ja oppi on hyödyksi noin yleensä. Ehkä olisi voinut oppia enemmänkin on minusta P2P-opintojen puute.

11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?
Töitä hakiessa ja työtilanteissa, joissa on tarvinnut kieliä. Ammatillinen sanasto on aika vajavaisesti opetettu. Kielitaito on nykypäivänä työelämässä todella isossa osassa. Vähintäänkin Englantia ja Ruotsia pitäisi opettaa tuplamääräisesti/tasokkaammin.

12.) Minkä koet suurimpana työnantajallesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?
Tiimitaidot ja työskentely on tehokkaampaa. Sulautuminen työelämään käy luontevammin vaihtuviin tiimeihin ja projekteihin tottuneelle opiskelijalle. Työn omaksuminen käy varmasti myös helpommin.

Liite 6: Haastattelun vastaukset: Vastaja 5

1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetetuilla ryhmätyötaitoilla on ollut työelämävalmiuteesi?

Joistakin projekteista on ollut hyötyä käytännön työssä. Esim. Yrittäjyys-tiistaiden järjestäminen olisi ollut mahdotonta ilman tiimiä. Hyvä projektin suunnittelu ja selkeä ovat mielestäni tärkeimmät vaiheet, että koko prosessi sujuu ongelmitta.

2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?

Olen tehnyt paljon projekteja valmistumisen jälkeen omassa yrityksessä sekä yhdistyksissä, joissa minulla on luottamustoimia. P2P opinnoissa saadut tiedot, taidot ja kokemukset auttavat siinä vaiheessa paljon, mikäli vastapuolilla on kokemusta projekteista. Mikäli teet projekteja organisaatioille, joissa on kivikautinen johtamiskäytäntö ja organisaatiolle tällainen projektityö on vierasta, vaatii se sinulta myös henkilöstöjohtamistaitoja. Näitä voisi myös ehkä jatkossa painottaa opetuksessa.

3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi?

P2P projektityöstä on ollut paljon hyötyä yrityksen kanssa erityisesti markkinoinnin projektit ovat tuoneet käytännön hyötyä (oman tuotemerkin luominen ja itse prosessi olivat hyödyllisiä). Projektityöskentely auttaa myös erilaisissa tilanteissa, joissa täytyy esiintyä yleisön edessä.

4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?

Markkinoinnin projektit ovat olleet hyödyllisiä ja kaikki tiimityöskentelyä. Kehitettävääkin on paljon. Talouspuolta tulisi olla enemmän. Tällä ajattelen niitä jotka tulevat ihan suoraan esim. lukiosta tai amiksesta. Hinnoittelua (eri tekniikat ja missä niitä käytetään), tarjouspyyntöjen laatimista, tarjouksiin vastaamista, kirjanpitoa, esiintymistä. Usein projektitoissa tarvitsee osata työelämässä myös hieman mainosalan taitoja (mainoksien tms tekemistä). Myös raportin tekeminen ja tiedonhaku (lähteet tms) olisi hyvä käydä alussa perusteellisemmin läpi.

5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoriatietoja (ns. jaettu tieto)?

Ryhmissä oppi hyvin toisilta erilaisia tapoja tehdä ryhmätöitä. Omalla kohdalla oli myös hyvä harjoitella joustavuutta ja toisten kuuntelemista. Usein oma näkemys tuntuu ensin parhaalle, mutta hetken mietittyä toisen idea saattaakin sopia projektiin paremmin. Markkinoinnin teoriaa ja menetelmiä oltaisiin voitu käydä ihan teorialunteina läpi enemmän, vaikka kyseessä onkin P2P opinnot.

6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?

Sain koulussa paljon hyviä verkostoja sekä yritykselle muutamia asiakkaita. Yrityskenttä on Suomessa pieni ja kaikki tuntevat toisensa. On hyvinkin mahdollista, että työllistyy hyvin hoidetun kouluprojektin kautta.

7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?

No varsinaisesti ei urakehitystä, koska tein tiimin kanssa projekteja suoraan omalle yritykselle. Erilaiset tapahtumat, missä pystyi verkostoitumaan olivat omalla kohdalla niitä hyödyllisempiä.

8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamanasi oppina työelämän kannalta?

Taloushallinnon opinnot (olisi voinut olla enemmän), markkinoinnin projektit, tapahtumien järjestäminen.

9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?

Teen kaikki yrityksemme mainokset itse. Markkinointiprojektit olivat hyödyllisiä.

10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä?

Englannintunneilla tehdyistä harjoituksista. Englannintunnit voisivat olla ihan normaalin kieliopin harjoittelua. Ammattisanasto on jokaisella omansa ja sen oppii työssä. Perusenglantia ei voi kerrata liikaa ja tästä syystä kieliopin kertaaminen olisi hyödyllistä.

11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?

Ks. aiemmat vastaukset.

12.) Minkä koet suurimpana työnantajallesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?

Ehdottomasti organisointitaidot ovat paremmat. Ns. kyky tehdä muuttuvassa tilanteissa nopeita päätöksiä ja uskallusta hypätä erilaisiin työtehtäviin mukaan.

Liite 7: Haastattelun vastaukset: Vastaja 6

1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetuilla ryhmätyötaidoilla on ollut työelämävalmiuteesi?
Oppiminen on tapahtunut enemmänkin tekemällä erilaisten ihmisten kanssa kuin varsinaisen opetuksen kautta. En näe, että tällä on ollut suurta merkitystä työelämävalmiuteen, vaikka työnantajat arvostavatkin ryhmätyöskentelykokemusta opinnoissa.

2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?

Jokainen projektiryhmä koostuu erilaisista persoonista, joiden kanssa homma pitää saada toimimaan. Koulussa projektien teko oli rennompaa eikä yhtä kovia paineita ollut kuin työelämässä. Työelämässä usein oma palkka voi olla osittain riippuvainen projektin etenemisestä ja myös yrityksen tulos omista päätöksistä kiinni.

3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi?

Markkinoinnin parissa tehdyistä projekteista on saanut kuvaa hieman kuvaa siitä millaisia tuloksia voi odottaa ja yleisesti saanut käsitystä liiketoiminnasta.

4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?

Teoriaan olisi pitänyt sisältyä pakollisena enemmän projektijohtamiselle tyypillisten mallien (esim. waterfall, scrum tms) opettelua ja erilaisten tyypillisten ohjelmistojen käyttöä. Lisäksi olisi hyvä käydä enemmän projektien budjetointia ja rahoitushakemusten tekoa. Projektipäällikkönä saattaa myös olla tekemisissä myynnin kanssa ja varsinkin B2B myynnin teoriaa olisi hyödyllistä osata.

5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoriatietoja (ns. jaettu tieto)?

Ryhmätyöskentelyssä on oppinut pitkäjänteisyyttä ja erilaisten persoonien kanssa toimimista. Varsinkin oman ryhmän sisällä on oppinut myös uusia teoriaosuuksia.

6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?

Eivät ole vaikuttaneet kovin suuresti työnhakuun

7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?

Sosiaalisen median hallitseminen on kysyttyä työmarkkinoilla ja tämä on todennäköisesti vaikuttanut nykyisen työni saantiin, sillä painotus oli sosiaalisen median osaamisella.

8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamasi oppina työelämän kannalta?

Raporttien kirjoittamista, antanut hyvää pohjaa esim rahoitushakemusten tekemiseen

9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?

-Gantt taulukoiden teossa.

10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä?

Taloushallinnon ohjelman opettelusta

11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?

Puuttanut teoripohjaa jota työnantajat odottavat sisältyvän koulutukseen nimikkeen takia (katso kohta 4)

12.) Minkä koet suurimpana työnantajallesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?

Käytännön kokemukset toteutuksesta. Voi välttää tiettyjä aloittelijan virheitä koska ne on tehty kouluprojektissa.

Liite 8: Haastattelun vastaukset: Vastaja 7

1.) Millainen vaikutus P2P-opinnoissa opetetuilla ryhmätyötaidoilla on ollut työelämävalmiuteesi?
Kyllä tuollainen P2P-tyylinen tiimityöskentely selkeästi tiimityötaitoja paransi ja jokaisessa työssä niitä nykyään tarvitsee.

2.) Miten P2P-opintojen aikana saamasi kokemukset ryhmä- ja projektityöskentelystä ovat vastanneet työelämässä saatuja kokemuksia?

Melko hyvin, vaikkei koulun jälkeiset työt olekaan niin ryhmätyötä kuin P2P:ssä.

3.) Miten P2P-opintojen aikana tekemäsi projektit ovat valmistaneet sinua nykyiseen työhösi?

Kaikkein suurin apu on ollut siitä, että tottui keskustelemaan oikeiden yrittäjien kanssa ja kuulemaan heidän toiveita ja haasteita.

4.) Miten koet P2P-linjalta saadun teoriapohjan riittävän nykyisessä työssäsi?

Alan yleiset termit tuli opittua, mutta muuten teoriapohjasta ei ole ollut kovin merkittävää hyötyä.

5.) Uskotko oppineesi opiskelijakollegoiltasi työelämän kannalta oleellisia ryhmätyötaitoja tai teoriatietoja (ns. jaettu tieto)?

Kyllä, enimmäkseen juuri ryhmätyötaitoja. Kollegoilta myös pystyi poimimaan pointteja mitkä meni itseltä ohi.

6.) Miten P2P-opintojen aikana luomasi verkostot projektien toimeksiantajiin ovat näkyneet elämässäsi opintojen jälkeen, esimerkiksi työtä hakiessa?

Ei työtä hakiessa, mutta potentiaalisia asiakkaita toimeksiantajista jäi.

7.) Onko jokin opiskelujen aikana tekemäsi projekti edesauttanut työllistymistäsi tai urakehitystäsi? Miten?

Joitain markkinatutkimuksia on tullut mainittua työhaastatteluissa.

8.) Mitä pidät tärkeimpänä P2P-opinnoissa saamanasi oppina työelämän kannalta?

Yritysten kanssa keskustelu ja ryhmätyötaidot.

9.) Miten olet hyödyntänyt P2P-opinnoissa oppimiasi käytäntöjä työelämässä?

Helpompi oli hypätä suoraan yritysten kanssa keskusteluihin.

10.) Mistä P2P-opintojen aikana saamastasi osaamisesta on ollut sinulle vähiten hyötyä työelämässä? Jotkin teoriaosiot on jäänyt vähemmälle käytölle.

11.) Millaisissa tilanteissa työelämässä olet kokenut, että saamasi koulutus on ollut puutteellinen?

Eipä ole tullut sellaista vastaan vielä. Ehkä jotain kansantaloustiedettä syventäviä osioita olisi kuunnellut mielellään enemmän.

12.) Minkä koet suurimpana työnantajallesi koituneena hyötynä hänen valittuaan työhön P2P-tradenomin perinteisen luentopohjaisen linjan suorittaneen tradenomin sijasta?

Käytännölläisyys ja tottunut olemaan jo "työelämässä".